

Talousarvio 2026

Taloussuunnitelma 2027-2028

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

Sisällys

1 Kunnanjohtajan katsaus.....	4
2 Talousarvion yleisperusteet	4
2.1 Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta.....	4
2.2 Yleiset talouden kehitysnäkymät.....	4
2.3 Kunnan talous	7
2.4 Väestö ja työllisyys	7
2.5 Talousarvion rakenne ja talousarvion sitovuus	7
2.6 Kunnan hallinto ja henkilöstö	8
2.7 Kuntastrategia ja toiminnalliset tavoitteet.....	8
2.8 Suunnitelma kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	8
2.9 Kuntakonserni	8
3 Käyttötalousosa	8
3.1 Vaalit	8
3.2 Tarkastuslautakunta	9
3.3 Kunnanhallitus.....	9
3.3.1 Yleishallinto (hallinto- ja talouspalvelut).....	10
3.4 Tunturi-Lapin Maaseutulauslautakunta	16
3.4.1 Maaseututoimi.....	16
3.5 Sivistyslautakunta.....	17
3.5.1 Sivistyksen hallinto- ja tukipalvelut	18
3.5.2 Varhaiskasvatus.....	21
3.5.3 Perusopetus.....	23
3.5.4 Lukio	26
3.5.5 Kansalaisopisto	28
3.5.6 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	31
3.5.7 Nuorisopalvelut	34
3.5.8 Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistäminen	37
3.6 Elinvoimalautakunta	39
3.6.1 Elinvoiman hallinto- ja tukipalvelut.....	40
3.6.2 Rakennusvalvontapalvelut	41
3.6.3 Kiinteistö- ja tiepalvelut	43
3.6.4 Liikuntapaikat ja reitistöt.....	44
3.6.5 Kuntakehittäminen ja työllisyyspalvelut	45
3.6.6 Vesihuoltolaitos	47
4 Tuloslaskelmaosa	48
5 Investointiosa.....	49

6 Rahoitusosa.....49

7 Muu taseyksikkö49

1 Kunnanjohtajan katsaus

Kirjoita tähän

2 Talousarvion yleisperusteet

2.1 Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta

Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan taloudenhoidosta ja kunnanvaltuuston päätösten valmistelusta, jolloin sillä on päävastuu myös talousarvion valmistelusta. Kunnan keskushallinnon tulee laatia talousarviokehykset seuraavaa talousarviovuotta varten, minkä jälkeen hallitus hyväksyy kehykset ja laadintaohjeet. Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi ja taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Suunnitelmakausi kattaa talousarviovuoden 2026 ja suunnitelmavuodet 2026–2028. Talousarvio ja -suunnitelma tulee laatia siten, että ne sisältävät kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet turvaten edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen sekä siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa.

Talousarviossa esitetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Kuntalain 110 § sisältää myös säännökset talouden tasapainottamisesta ja alijäämän kattamisesta. Jos taseen alijäämää ei saada katettua suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä tulee päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena.

2.2 Yleiset talouden kehitysnäkymät

Valtiovarainministeriön 16.6.2025 julkaiseman Taloudellisen katsauksen (kesäkuu 2023) mukaan talous kääntyi viime vuonna kasvuun, vaikka bruttokansantuote (BKT) supistui 0,1 prosenttia vuositasolla. Investointeja lisäsivät rakentamisen toipuminen, puolustushankinnat ja energiasiirtymä. Taas inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja veroalennukset lisäsivät kulutusta. VM:n mukaan talouden kasvua hidastaa Yhdysvaltojen tullien korotukset. Ministeriön mukaan BKT tulisi kasvamaan 1,0 prosenttia vuonna 2025, 1,5 prosenttia vuonna 2026 ja vuonna 2027 tämä kasvaisi 1,7%. Talouden näkymiä vaivaava epävarmuus tulee jatkumaan, vaikkakin myös myönteisiä signaaleja tässä on havaittavissa. Väestön ikääntyminen haastaa menopaineita. Tosin, ministeriön katsauksessa todetaan myös, että mikäli epävarmuus maailmantalouden tulevasta suunnasta hellittää, Suomen talous voi vaivatta kasvaa myös ennustettua nopeammin, koska talouden tuotanto on taantuman myötä vajonnut selvästi alle potentiaalisen tasonsa.

Ennusteen mukaan työllisyys tulisi kasvamaan selkeämmin vasta vuosina 2026- 2027, ja työttömyysasteen ennustetaan laskevan vuoden 2025 tasosta (9,3 %) 8,3 prosenttiin vuoteen 2027 mennessä. Vuonna 2025 työllisyys on ollut valtakunnassa laskussa, mutta odotetaan, että tuotannon kasvun myötä työllisyyden kasvu virkistyy. VM toteaa kesällä 2025, että potentiaalia työmarkkinoilla työllisyyden kasvulle olisi: työvoiman määrä on kasvanut reilusti (mm. maahanmuutto ja hallituksen työllisyystoimet), mutta toistaiseksi, väestön kysynnän vuoksi, työvoiman määrän kasvu on näyttäytynyt työttömyyden kasvuna.

Lapissa työllisyystilanne on ollut valtakuntaan tasoon verrattuna myönteisempi, ja työttömyyden kasvu on ollut hitaampaa – joskin työttömyys, etenkin pitkäaikatyöttömyys, on myös Lapissa kasvanut. Toukokuussa 2025 Lapin työllisyystilanne oli selkeästi valtakunnan keskiarvoon suhteutettuna parempi: Lapissa työttömyysluku oli 5/2025 tilanteessa 10,3 prosenttia, kun koko maan keskiarvo oli 11,3 %. Lapin työttömyyslukuista on havaittavissa mm. selkeät alueelliset erot, myös erot kaupunkien ja kuntien välillä.

Lapin suhdannekatsauksesta voidaan arvioida Lapin elinkeinojen kehitysnäkymiä (2024) sekä suhteuttaa näitä valtakunnan kehitykseen. Lapin tilanne näyttäytyy monessa valossa hieman erilaiselta suhteessa valtakunnan keskitasoon. Yleisesti voidaan todeta, että Lapissa henkilöstömäärän kehitys jatkui liikevaihtoa myönteisempänä vuonna 2024, kasvaen noin 0,4 % edellisvuodesta; vastaavasti koko maassa kaikkien toimialojen henkilöstömäärä supistui 1,4 %. Lapissa henkilöstömäärän kasvua on tapahtunut nyt kolmena vuona peräkkäin. Lapissa kaikkien toimialojen liikevaihto väheni vuonna 2024 noin yhden prosentin verran edellisvuodesta, kun vastaavasti koko maassa em. vähennys oli 1,7 prosenttia. Liikevaihto laski toisena vuonna peräkkäin, mutta vuonna 2024 selvästi vuotta 2023 maltillisemmin; vuonna 2023 liikevaihto väheni Lapissa jopa 6,5 prosenttia. Liikevaihto kuitenkin kasvoi vuonna 2024, teollisuutta lukuun ottamatta, kaikilla muilla tarkastelluilla toimialoilla – eniten matkailupalveluissa (17,7%), kaivostoiminnassa (15,8 %) sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa (10,3 %).

Lapin liikevaihdon kehitystä analysoitaessa voidaan todeta, että trendikehitys on ollut vuodesta 2021 voimakkaimmin kasvussa Tunturi-Lapissa ja seuraavaksi paras kehitys on ollut Rovaniemen seutukunnassa; Tunturi-Lapissa liikevaihdon vuosimuutos (1-3/2024) oli + 9,1 %. Kuten Lapin pk- yritysbarometristä 2025 voidaan havaita, sekä mikro- että pk-yrityksien suhdanneodotukset pysyvät positiivisina. Yrityksien näkymät ovat selkeästi myönteisempiä suhteutettuna koko maahan. Toimialakohtaiset erot ovat tasoittuneet vuodesta 2023; teollisuudessa näkymät ovat parantuneet huomattavasti viime syksystä, myös rakentamisessa ja kaupassa näkymät ovat hieman positiivisemmat vuoden 2024 syksyyn verrattuna. Myös palvelualoilla näkymät olivat positiiviset. Barometrin analyysin mukaan Lapin pk- yritysten vienti (tunnuspiirteenä on se, että yli puolet viennistä on palveluiden vientiä) vaikuttaisi olevan paremmassa ns. turvassa kauppasodalta kuin muussa maassa. Merkittävä kasvun este Lapissa pk- barometrin mukaan on edelleen osaavan työvoiman saatavuus.

Lapin kauppakamari niin ikään toteaa investointiselvityksessä (2025), että Lapilla menee hyvin talouden yleisiin suhdanteisiin nähden, tilannekuva on muuttunut merkittävästi positiivisemmaksi. Lapin yritykset onnistuivat heikon taloussuhdanteenkin aikana kasvattamaan liikevaihtoa, ja Lapin aluekehityksen potentiaali on noussut maan kärkitasolle. Kun kauppakamari selvitti vuonna 2023 koko Pohjoisen rajat ylittävän alueen investointipotentiaalin vuoteen 2035 mennessä, summa nousi yli 187 miljardiin euroon, josta Pohjois-Suomen osuus oli 76 miljardia. Vuoden 2024 alkupuolella Finnveran rahoitus Lapissa kasvoi huomionarvoisesti ja rahoitettujen investointien arvo lähes kolminkertaistui. Avainasemassa potentiaalisten investointien toteuttamisessa on valtakunnan päätöksenteon toimet vetovoimaisen investointiympäristön suhteen, myös Pohjoisen ohjelman toimeenpano. On selvää, että myös T&K- rahoitusta tulisi saada ohjattua pohjoiseen enemmän. Avainasemassa on myös kuntien riittävät taloudelliset kannusteet investointien edistämiseen ja kaavoittamiseen, myös asuntopulaan ja osaamisen vajeeseen olisi löydettävä maakunnassa ratkaisuja. Matkailu tulisi tunnistaa vientituotteeksi ja panostaa em. viennin edistämiseen, Lapin saavutettavuutta ja väyläyhteyksiä on kohennettava.

Valtiovarainministeriö toteaa kesäkuun 2025 katsauksessaan, että julkisyhteisöjen lähtötilanne vuoteen 2025 oli heikko; julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä oli vuonna 2024 jopa 4,4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Talouskasvun vauhdittumisesta ja hallituksen sopeutus-toimista huolimatta arvioidaan, että julkisyhteisöjen rahoitusasema kohenee ennustejaksolla vain vähän. Katsauksessa todetaan, että erityisesti valtiontaloutta heikentävät ke-väällä 2025 tehdyt päätökset veronkevennyksistä ja puolustusmenojen lisäyksistä. Julkis-yhteisöjen alijäämä on tänä kuluvana vuonna 4,2 prosenttia suhteessa BKT:hen ja laskee siitä vähitellen 3,5 prosentin tuntumaan vuonna 2027. Alijäämä ei laske alle kolmen pro-sentin ennustejaksolla, Julkisyhteisöjen velkasuhde nousee vuonna 2025 yli 86 prosentin, minkä jälkeen tosin velan kiihkeimmän kasvun tulisi olla toistaiseksi takana. Syvät alijää-mät pitävät kuitenkin velkasuhteen maltillisessa kasvussa koko ennustejakson ajan, ja arvioidaan, että velkasuhde nousisi yli 90 prosentin vuonna 2029, keskeisessä roolissa velkasuhteen kehityksessä on mm. puolustusmenot.

Kuntien tilinpäätöksistä 2024 on havaittavissa, että kuntien taloustilanne tulee kiristy-mään, vuosi 2025 tulee olemaan vielä haastavampi. Sopeuttamistoimenpiteitä henkilös-tömenojen suhteen kunnissa on tehty, ja palveluiden kasvuprosentti on merkittävää (jopa 8%). Yleinen, epätietoinen talouskehitys haastaa kuntia, ja mm. yksityiskohdiltaan epä-selvä valtionosuusuudistus tuo haasteita kuntien taloussuunnitteluun, tällä on luonnolli-sesti iso vaikutus yksittäisen kunnan tilanteeseen. Kuten KT:n pääekonomisti Juho Rus-koaho toteaa kirjoituksessaan (1/2025), uudistuksien myötä kuntien talous on aiempaa riippuvaisempi työllisyyden ja talouden näkymistä, suhdanneherkkyys on uudella tavalla ns. kuntapulssilla, kun työvoimapaalvelut siirtyivät kunnille. Verotulojen heikko kasvu epä-varmassa ympäristössä kuluttaa julkisen talouden rahoituspohjaa. Kuntien lakisääteisiä tehtäviä on lisätty, valtionosuuksia on sekä leikattu että lisätty. Arvioidaan, että kuntata-lous tulee pysymään, investoinnit huomioiden, vielä tovin alijäämäisenä.

Kuntaliitto (2025) nostaa esille huolen, kuinka kuntien eriytymiskehitys näyttää jatkuvan ja taloudelliset näkymät heilahtelevat merkittävästi kuntien kesken. Kuntaliitto esittää, kuinka uudet kokeilut ja ns. normienpurku on keskeinen keino, jolla kuntatalouksia olisi mahdollista saada tasapainotettua. Budjettiriihen viitaten Kuntaliitto esittää, kuinka ensi-sijaisen tärkeää olisi onnistua hallitusohjelman toimeenpanossa siten, että kuntien valti-onosuuksista ei enää nipistettäisi (vos-uudistus on keskiössä), tai heikennettäisi kuntien maksu- ja verotulojen kertymiä. Kuntien rahoitusvastuuta ei tulisi kasvattaa. Kuntatalou-den rahoitusjäämä on koko kehyskaudella negatiivinen. Hallituksen puoliväliriihen esityk-sen mukaan peruspalveluiden valtionosuuteen kohdistettaisiin vielä 75 miljoonan euron leikkaus vuodelle 2026, Muonion kunnalle tämä tarkoittaa noin 90 000 euron leikkausta valtionosuuksiin. Kuntaliitto korostaa, että em. lisäleikkauksen myötä peruspalveluiden valtionosuutta pienentää yhden prosenttiyksikön ns. indeksijarru, jonka vaikutuksen arvi-oidaan olevan yhteensä noin 110 miljoonaa euroa vuoteen 2027 mennessä. Kuntaliiton mukaan näyttää siltä, että kuntien talouteen tullaan vielä kohdistamaan lisää rahoitusleik-kausia myös seuraavalla hallituskaudella.

Hyvinvointialueiden tilannekuva on hankala: hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa voimakas inflaatio nosti menoja enemmän kuin rahoitusta siirtyi alueelle. Myös hintatason nousu ennustettiin hyvinvointialueindeksissä alakanttiin. KT:n pääekonomisti tiivistää, kuinka vuodelta 2024 alijäämää syntyi kiritettäväksi 1,3 miljardia, vuonna 2024 yhteensä lähes saman verran. Syntynyt alijäämä on katettava seuraavien parin vuoden aikana, ja isona kokonaiskuvana KT:n pääekonomisti kiteyttää haasteen ytimekkääseen tiivistyk-seen: Näyttää siltä, että hyvinvointialueiden rahoituksen kasvu menee aikaisempien vuo-

sien alijäämien kattamiseen, joten palvelujen järjestämiseen ei ole juuri laitettavissa lisäeuroja. Palkkojen harmonisoinnin vuoksi palkkakulut kasvavat tänäkin vuonna hyvinvointialueilla nopeammin kuin ansiotasoindeksi ennustetaan kasvavan.

Yhteenvetona voitaneen todeta, kuinka haastavat ja epävarmat globaalit ja valtakunnalliset talousajat haastavat myös kuntien talouden suunnittelua vielä tovin. Kuntien tulee pohdita sekä sopeuttamis- että kasvukeinoja samaan aikaan ja nettosumman arviointi, heijastinvaikutuksineen, on vaikeaa. Tulevat leikkaukset ja valtionosuusuudistuksen lopputuleman ennustaminen tuovat haasteita kunnille, samoin keskeisten lakivalmisteluiden seuraukset. Positiivisena signaalina voidaan todeta, että Lapissa elinkeinojen kehitysnäkymät ovat positiivisemmat suhteessa muuhun maahan, ja siten myös työllisyyskehitys on myönteisempi. Valtiovarainministeriön kesäkuun 2025 talouskatsauksen esipuheessa todetaan viisaasti seuraavasti: Urakka julkisen talouden kuntoon saattamiseksi ei heti valmistu, toivoa ei ole syytä heittää. Pitkäjänteinen työ tuottaa kyllä tulosta aikanaan. Tarvitaan rohkeutta karsia ja tehostaa, mutta myös viisautta investoida tulevaisuuteen. Kestävä julkinen talous ei tarkoita säästötoimien loputonta ketjua, vaan vastuullista taloudenpitoa, joka mahdollistaa vakaan ja oikeudenmukaisen hyvinvointivaltion myös tulevaisuudessa.

Tämä on hyvä ohjenuora myös Muonion kunnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelmien 2027-2027 valmistelulle.

Lähteet

Lapin Luotsi. Lapin tilanne- ja kehityskuva 2024.
Lapin Luotsi. Lapin suhdannekatsaus 2024.
Lapin Kauppakamari 2023. Selvitys: Pohjoinen alue houkuttelee ennätyksellisiä investointeja – investointipotentiaali kasvanut entisestään.
Lapin yrittäjät 2025. Pk-yritysbarometri 1/2025 alueraportit ja alueelliset graafit.
KT. Juho Ruskoaho 2025. Kuntien taloustilanne heikkeni odotetusti.
Kuntaliitto 2025. Kuntatalouden tila heikkeni: Kuntien omat sopeutustoimet vahvistivat taloutta vuonna 2024.
Kuntaliitto 2025. Kuntakohtainen verotulojen ennustekehikko (päivitetty 5/2025, 8/2025.)
Kuntaliitto 2025. Pääekonomistin palsta.
Kuntaliitto 2025. Valtionosuuslaskelmat.
Valtioneuvosto 2025. Taloudellinen katsaus: Kesäkuu 2025.
TEM. Lapin työllisyyskatsaus. Kesäkuu 2025.
YLE 2025. Lapin työllisyystilanne on muuta maata parempi.

2.3 Kunnan talous

Kirjoita tähän

2.4 Väestö ja työllisyys

Kirjoita tähän

2.5 Talousarvion rakenne ja talousarvion sitovuus

Kirjoita tähän

2.6 Kunnan hallinto ja henkilöstö

Kirjoita tähän

2.7 Kuntastrategia ja toiminnalliset tavoitteet

Kirjoita tähän

2.8 Suunnitelma kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kirjoita tähän

2.9 Kuntakonserni

Kirjoita tähän

3 Käyttötalousosa

Kirjoita tähän

3.1 Vaalit

Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja. Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %	SU 2027	SU 2028
C10 Vaalit						
Tuet ja avustukset	13133	9000	0	-100 %		
TOIMINTATUOTOT	13133	9000	0	-100 %		
Henkilöstökulut	-26787	-12045	0	-100 %		
Palvelujen ostot	-3670	-3300	-750	-77,3 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-360	-270	0	-100 %		
TOIMINTAKULUT	-30817	-15615	-750	-95,2 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-17685	-6615	-750	-88,7 %		
VUOSIKATE	-17685	-6615	-750	-88,7 %		
TILIKAUDEN TULOS	-17685	-6615	-750	-88,7 %		
YLIJÄÄMÄ / ALI-JÄÄMÄ	-17685	-6615	-750	-88,7 %		
B10 Keskusvaalilautakunta						
Tuet ja avustukset	13133	9000	0	-100 %		
TOIMINTATUOTOT	13133	9000	0	-100 %		
Henkilöstökulut	-26787	-12045	0	-100 %		
Palvelujen ostot	-3670	-3300	-750	-77,3 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-360	-270	0	-100 %		

TOIMINTAKULUT	-30817	-15615	-750	-95,2 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-17685	-6615	-750	-88,7 %		
VUOSIKATE	-17685	-6615	-750	-88,7 %		
TILIKAUDEN TULOS	-17685	-6615	-750	-88,7 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-17685	-6615	-750	-88,7 %		

3.2 Tarkastuslautakunta

Kirjoita tähän

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %	SU 2027	SU 2028
C12 Tarkastustoimi						
Henkilöstökulut	-3777	-3732	-3619	-3 %		
Palvelujen ostot	-11123	-10100	-10900	7,9 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21	0	0	-100 %		
TOIMINTAKULUT	-14921	-13832	-14519	5 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-14921	-13832	-14519	5 %		
VUOSIKATE	-14921	-13832	-14519	5 %		
TILIKAUDEN TULOS	-14921	-13832	-14519	5 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-14921	-13832	-14519	5 %		
B12 Tarkastuslautakunta						
Henkilöstökulut	-3777	-3732	-3619	-3 %		
Palvelujen ostot	-11123	-10100	-10900	7,9 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21	0	0	-100 %		
TOIMINTAKULUT	-14921	-13832	-14519	5 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-14921	-13832	-14519	5 %		
VUOSIKATE	-14921	-13832	-14519	5 %		
TILIKAUDEN TULOS	-14921	-13832	-14519	5 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-14921	-13832	-14519	5 %		

3.3 Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen omana tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus, konsernijaosto ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta. Elinvoimajaosto on kunnanhallituksen alainen jaosto.

3.3.1 Yleishallinto (hallinto- ja talouspalvelut)

Tehtävän kuvaus

Hallinto- ja talouspalveluiden keskeinen tehtävä on toimia valtuuston ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloutta ja kuntakonsernin muuta toimintaa. Hallinto- ja talouspalvelut vastaavat valtuuston, hallituksen, keskusvaalilautakunnan ja yhteistoimintaryhmän sihteerin tehtävistä.

Yleishallinnon (hallinto- ja talouspalveluiden) tehtäväalueelle kuuluvat hallinto- ja tukipalvelut ja taloushallinto sekä tehtäväyksikköinä henkilöstöhallinto, sisäinen viestintä ja tiedottaminen. Koska palvelualueen kokonaisuus on pieni suhteessa elinvoima- ja sivistyspalveluihin, joten tehtäväalueella kunnanhallituksen alla yleishallinto (hallinto- ja talouspalvelut) on talousarviossa sitova taso.

Taloushallintopalvelua myydään kunnan omistamille kiinteistöyhtiöille Kotikontu, Hilla ja Lakka sekä asuntoyhtiö Kullerolle. Kunnanhallituksen myöntämiin avustuksiin sisältyy määräraha kunnan toimintojen järjestämiseksi kylillä, jossa ei ole kunnan kiinteistöä (1 000 euroa/kylä)

Ensi vuoden talousarviossa kunta jatkaa mukana USO8 -verkostossa, joka painottuu luottamushenkilöiden koulutukseen. Kehittämishankkeisiin on varattu Leader Tunturi-Lapin kautta tulevan EU-hankerahan kuntaosuus. Tunturi-Lapin Kehitys ry:n toimintaan on 40 000 euron määrärahavaraus. Kunta on mukana elokuvakomission toiminnassa jäsenkuntana sekä rahoittajana. Ensilumen strategiseen kumppanuussopimukseen on varattu 55 000 euron määräraha ja FIS-Tykkikisojen strategiseen kumppanuussopimukseen on varattu 5000 euron määräraha. Kunta tukee ympäristökyliin tiedottamista kiinteällä korvauksella vuosittain. Kunnanhallituksen kohdentamattomiin EU-projekteihin on varattu määrärahaa pienimuotoiseen kuntaosuuteen. Vastasyntyneiden muistaminen on siirtynyt sivistyspalveluihin.

Hallinto- ja talouspalvelu sitoutuu toiminnassaan ja toimenpiteillään vuonna 2026 edistämään yhteisiä linjauksia ennaltaehkäisevän päihdetyön, kuntastrategian ja hyvinvointijohtamisen, valmius- ja varautumistyön, kansainvälisyyden ja yhdenvertaisuuden, yhteistyön (sis. järjestöyhteistyö, kuntayhteistyö) ja kestävän kehityksen osalta.

Hallinto- ja tukipalvelut

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Hallinto- ja tukipalvelut järjestää luottamushenkilöille ja henkilöstölle edellytykset toimintaan tuottamalla kustannustehokkaasti hallinto- ja toimistopalvelut. Tehtäväalue tuottaa mm. käytännön toimintaedellytykset toimielimille, vastaa kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta sekä vastaa vaalien järjestämisestä. Hallinto- ja tukipalveluiden tehtäviin kuuluu myös mm. tiedonhallinta, tietohallinto ja arkistointi sekä valmiuden ja varautumisen koordinointi ja kehittäminen.

Tehtäväaluevastaava: hallintojohtaja

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Keskeisinä toimintaympäristön muutoksina on kasvava paine kestävään konserniraken-
netarkasteluun (ympäristömuutokset, kuntastrategia), valmius- ja varautumisasiakirjojen
jatkopäivittäminen, kriisinhallinta sekä valmius- ja varautumistyö. Kriittinen tiedonhallinta,
ICT- ja laiteturvallisuus ovat keskiössä, samoin tekoälyyn ja automatisaatioon liittyvät
kysymykset. Tiheät lakiuudistukset vaativat reagoitua ja valmisteluresurssia. Muutos
mm. hankintalaissa vaikuttaa suoraan kunnan toimintaan ja operationaaliset toimenpi-
teet em. liittyen johdetaan hallinto- ja tukipalveluissa.

Toimintaympäristön muutokset haastavat tiiviimpään sisäiseen yhteistyöhön ja kuntayh-
teistyöhön (mm. kulurakenteen tiivistäminen ja resurssitehokkuus, kunnan uudet velvolli-
suudet sekä vos-uudistus). Kunnan sisäisenä toimintaympäristön muutoksena on kun-
nantalon muuttamiseen liittyvään prosessiin varautuminen (mm. arkistojen siirto). Hal-
linto- ja tukipalveluista organisoidaan koko kunnan arkistoinnin digitalisaatiota ja seulo-
mista koskeva projektimainen investointityö.

Keskeisinä painopisteinä ovat:

- konsernijohtamisen kehittäminen (konserniohje päivitetty, ohjekirja)
- automatisaation edistäminen (tiedonhallinnan ja asiahallinnan kehittäminen)
- yhtiöittämisselvitysten edistäminen
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen päivittäminen
- vastuumatriisien pilotointi ja kehittäminen
- kunnan arkistoinnin digitalisaatio ja seulonta –projekti.

Henkilöstöhallinto

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on tukea johtoa ja palvelualueita siten, että ne saavutta-
vat omat tavoitteensa kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Tähän päästään vahvista-
malla henkilöstösuunnittelua ja -johtamista mm. koulutuksilla sekä kehittämis- ja esi-
miestehtäviin liittyvällä neuvonnalla ja asiantuntijatuella.

Yleistavoitteena henkilöstöhallinnolla on, että kunnassa työskentelee hyvinvoiva, moti-
voitunut ja kehittämismyönteinen henkilöstö, joka sitoutuu tiiviisti kuntaorganisaatioon ja
sen asettamien tavoitteiden toteuttamiseen. Tavoite on, että kunnan työnantajaimago on
positiivinen.

Kuntastrategiassa todetaan, että pidämme huolta henkilöstöstämme ja kannustamme
työntekijöitä kehittämään osaamistaan. Kunnassa jatketaan henkilöstön hyvinvointia tu-
kevia toimintoja, kuten vuonna 2024 käyttöönotettua henkilöstöetua, ePassia. Kunta jat-
kaa Eduhouse- palvelua, joka tarjoaa koulutuksia ja opintopolkuja henkilöstön osaami-
sen kehittämisessä. Henkilöstön työelämän laatua mitataan QWL-mittauksella ja esihen-
kilöitä tuetaan työhyvinvoinnin johtamisessa QWL-mittauksesta saadun tiedon perus-
teella.

Vuonna 2025 tehtiin mittava palkkauudistus, jossa KVTES ja OVTES osio G henkilöstö
siirtyi noudattamaan tasopalkkajärjestelmää. Tämän myötä useat toimintamallit vaativat

uudelleentarkastelua sekä ohjeistuksia tulee päivittää. Tätä työtä tehdään aktiivisesti vuoden 2026 aikana, jolloin tasopalkkajärjestelmän sisäänajo ja juurruttaminen tapahtuu. Tasopalkkajärjestelmässä palkantarkastusten merkitys korostuu ja edelleen on tärkeää pitää tehtävänkuvaukset ajantasaisina.

Teknisen henkilöstön (TS) ja opetushenkilöstön (OVTES pl. osio G) osalta palkkausjärjestelmä säilyy ennallaan. Teknisen henkilöstön tehtävänkuvaukset pidetään ajantasaisina ja huolehditaan siitä, että muutokset tehtävänkuvuihin sekä mahdolliset palkkatarkastukset tehdään viivyttämättä. Henkilökohtaisen työssä suoriutumisen arviointia viedään eteenpäin ja kehityskeskusteluiden merkitystä vahvistetaan.

Tehtävääaluevastaava: hallintojohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: hallinto- ja henkilöstösuunnittelija

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Toimintaympäristömuutoksissa on huomioitava sekä tunnistettava henkilöstöriskit. Henkilöstön sairauspoissaoloja on saatu vähennettyä. Työhyvinvointiin on edelleen panostettava, jotta sen eteen tehty panostus ja positiivinen kehitys saadaan pidettyä yllä. Henkilöstön resilienssi sekä tuottavuuden ja työhyvinvoinnin yhteensovittaminen on keskeisessä. Kunnan on tärkeä pitää kiinni positiivisesta työnantajaimagosta.

Yhteisten ohjeistuksien sekä linjauksien terävöittämiseen on edelleen kiinnitettävä huomiota, henkilöstöhallinto osallistuu kunnan konsernirakenteeseen ja organisaatorakenteeseen liittyvien henkilöstöratkaisujen valmisteluun. Kunnan työterveyshuolto kilpailutettiin keväällä 2025 ja kunnalla on palveluntuottajan kanssa kuuden (6) vuoden sopimus voimassa; toimivalla ja vastavuoroisella yhteistyöllä työterveyshuollon kanssa on keskeinen vaikutus laadukkaalle henkilöstöhallinnolle.

Keskeisiä painopisteitä ovat:

- tasopalkkamallin kehittäminen, juurruttaminen ja kouluttaminen
- johtamistyön kehittäminen: työhyvinvointikyselyn tulosten käyttöönotto johtamisessa

Palvelulupausten vaikuttavuutta seurataan indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
sairauspoissaolot kalenteripv/htv	24,6 (palkalliset ja palkattomat)	27 (palkalliset ja palkattomat)	26,9	17,6	16,4
työhyvinvointikysely toteutettu	K	K	E	E	E
koulutuspäivät htv	0,70	0,70	0,30	0,40	0,40

Taloushallinto

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Taloushallinto tuottaa kuntakonsernille sekä ulkopuolisille sidosryhmille ja yhteistyötahoille kirjanpito- ja muut laskentatoimen palvelut. Ajantasaisen ja oikea-aikaisen

sekä virheettömän ja relevantin tiedon tuottaminen palvelee kunnan johtoa ja palvelualueita taloudellisen tiedon seuraamisessa ja analysoinnissa ja toimii siten talouteen perustuvan tiedolla johtamisen perustana.

Tehtäväaluevastaava: talouspäällikkö

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Toimintaympäristön keskeisinä muutoksina ovat vos-uudistukseen varautuminen sekä kestävän konsernirakenteen valmistelu. Tiedolla johtamisen sekä strategisten taloustiedon tuottamisen merkitys korostuu entisestään nopeasyklisistä muutoksista johtuen. Automaation hyödyntäminen ja ohjelmistojen elinkaarimallin sekä yhteensovittamisen tiiviimpi huomioiminen kunnan palveluissa on keskeistä. Sisäisistä toimintaympäristön muutoksista merkittävimpinä on uuden taloushallinnon järjestelmäympäristön vakiinnuttaminen.

Talousspalveluiden keskeiset painopisteet ovat seuraavat:

- strategisen tiedon tuottaminen osana päätöksentekoa
- kestävän konsernityön rakentaminen
- talousarvio- ja tilinpäätösprosessin kehittäminen, investointiohjelman kehittäminen
- prosessikuvaukset ja vastuumatriisit.

Palvelulupausten vaikuttavuutta seurataan indikaattoreilla

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
lainakanta euroa/asukas (info 3180)		1 694	2 546	2 872	2 780
taloudellinen huoltosuhde (ind 182)		-	130,9	140,3	157,5
kunnan vuosikate/asukas (info 3178)		845	1 111	874	1 099

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet 2025

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; Ennakkovaikutusten arviointilinjaus laadittu	Linjaus ja ohjeistus ennakkovaikutusten arviointiin (EVA)	Linjaus ja ohjeistus ennakkovaikutusten arviointiin tehty, K/E
Konsernijohtamisen tehostaminen	Konserniohjeistuksen valmistelu	Päivitetty konserniohjeistus on valmis, K/E
Yhtiöittämisselvitysten johtaminen	Yhtiöittämisselvittelyjen jatkaminen /valmistelu	Valmis yhtiöittämisselvitys, K/E

Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistusta on päivitetty	Päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus, K/E
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; automatisaation edistäminen (tiedonhallinnan ja asiahallinnan kehittäminen)	Automatisaation edistäminen Arkiston muuttamisprosessin käynnistäminen, arkiston seurlonta, digitalisointi, asiakirjahallinta	Automatisaation edistämistä on jatkettu, K/E Arkiston digitalisaatio- ja muutosprosessi on käynnissä, K/E
Ketterä, kokeileva ja osallistava toiminta; Vastuumatriisien luominen	Vastuumatriisien pilotointi	Vastuumatriisien pilotointi on toteutettu, K/E
Tyytyväinen, yhteistyökykyinen ja osaava henkilökunta; -tasopalkkamallin kehittäminen, juurruttaminen ja kouluttaminen	Ajantasaisen ohjeistuksen laatiminen tasopalkkamalliin liittyen Paikallisen tasopalkkakirjan koostaminen ja päivittäminen Uudistuksen etenemisen seuranta ja mahdollisten ongelma-kohtien korjaaminen	Paikallinen tasopalkkakirja on johdonmukainen ja päivitetty tilanteen ja tarpeen mukaan K/E Paikallisen tasopalkkakirjan päivityksen prosessin kuvaus K/E Esihenkilöt tunnistavat tasopalkkamallin mukanaan tuomat muutokset ja tietävät, miten eri tilanteissa toimitaan. Perehdytys toteutettu K/E
Rakentava keskustelukulttuuri ja vuoropuhelu, Tyytyväinen, yhteistyökykyinen ja osaava henkilökunta; johtamistyön kehittäminen, työhyvinvointikyselyn tulosten käyttöönotto johtamisessa	QWL-mittaus alkuvuodesta 2026 Tulosten purku ja tuloksiin reagoiminen esihenkilötasolla Kehityskeskusteluiden juurruttaminen osaksi johtamistyötä	Esihenkilöille järjestetty QWL-tulosten purku ja tulkinta K/E QWL-tulokset ovat osa esihenkilön työkalupakkia työhyvinvointia johdettaessa. Toimenpiteitä tehty mittauksen tuloksien perusteella K/E QWL-kysely toteutettu K/E Kehityskeskustelut ovat osa esihenkilön vuosikelloa. Kehityskeskusteluista maininta ESSissä K/E
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; talousarvio- ja tilinpäätösprosessin kehittäminen, investointiohjelman kehittäminen	Talousarvio- ja tilinpäätösprosessin päivittäminen ja aikataulutus, investointiohjelman valmisteluprosessin kehittäminen	Talousarvio- ja tilinpäätösprosessin aikataulutus tarkistettu, K/E Investointiohjelman laadinnan valmisteluvon käynnistetty, K/E
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; Ajantasaisen taloustiedon tuottaminen osana strategista	Säännölliset talouden teemakatsaukset (ml. lainasalkku, investoinnit yms.)	Kunnanhallitukselle tuotetaan vähintään neljännesvuosittain taloudellinen katsaus, K/E

johtamista sekä päätöksente- koa		Erilaisia teemakatsauksia on to- teutettu, K/E
-------------------------------------	--	---

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %	SU 2027	SU 2028
C14 Hallinto- ja talouspalvelut						
Myyntituotot	56220	33000	32500	-1,5 %		
Tuet ja avustukset	1980	2000	0	-100 %		
Muut toimintatuotot	902	0	120	-100 %		
TOIMINTATUOTOT	59102	35000	32620	-6,8 %		
Henkilöstökulut	-534459	-504149	-501970	-0,4 %		
Palvelujen ostot	-528281	-490700	-562390	14,6 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12134	-7900	-6760	-14,4 %		
Avustukset	-10987	-8500	-7000	-17,6 %		
Muut toimintakulut	-27216	-17750	-14500	-18,3 %		
TOIMINTAKULUT	-1113077	-1028999	-1092620	6,2 %		
TOIMINTAKATE YH- TEENSÄ	-1053975	-993999	-1060000	6,6 %		
VUOSIKATE	-1053975	-993999	-1060000	6,6 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-29239	0	-16800	-100 %		
TILIKAUDEN TULOS	-1083214	-993999	-2076800	108,9 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1083214	-993999	-2076800	108,9 %		
B14 Kunnanhallitus						
Myyntituotot	56220	33000	32500	-1,5 %		
Tuet ja avustukset	1980	2000	0	-100 %		
Muut toimintatuotot	902	0	120	-100 %		
TOIMINTATUOTOT	59102	35000	32620	-6,8 %		
Henkilöstökulut	-534459	-504149	-501970	-0,4 %		
Palvelujen ostot	-528281	-490700	-562390	14,6 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12134	-7900	-6760	-14,4 %		
Avustukset	-10987	-8500	-7000	-17,6 %		
Muut toimintakulut	-27216	-17750	-14500	-18,3 %		
TOIMINTAKULUT	-1113077	-1028999	-1092620	6,2 %		
TOIMINTAKATE YH- TEENSÄ	-1053975	-993999	-1060000	6,6 %		
VUOSIKATE	-1053975	-993999	-1060000	6,6 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-29239	0	-16800	-100 %		
TILIKAUDEN TULOS	-1083214	-993999	-2076800	-108,9 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1083214	-993999	-2076800	-108,9 %		

3.4 Tunturi-Lapin Maaseutulaudakunta

3.4.1 Maaseututoimi

Maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain 210/2010 mukaiset paikallisen maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät Enontekiön, Kittilän ja Muonion kuntien alueella.

Tehtävän kuvaus ja palvelusuunnitelma

Maatalouden ja maaseutuelinkeinojen harjoittajien tuki-, eläke-, vahingonkorvaus-, eläin- ja peltorekistereitä koskevien järjestelmien mukaiset sekä tuotantoa koskevien sopimustehtävien hoitaminen.

Ylläpidetään ympärivuotiset toimistopalvelut Muonion ja Kittilän kunnanvirastoissa sekä määrättyinä vastaanottopäivinä Enontekiön kunnanvirastolla. Maastokatselmuksia järjestetään tarvetta vastaavasti.

Henkilöstö: yksikön vastaava johtava viranhaltija, maaseutupäällikkö 100 % työajalla ja maaseutusihteeri 100 % työajalla.

Nettokustannusten jako: kuntien YT-sopimuksessa 2012 määritetty menettely.

Tehtävän yleistavoitteet

Toteuttaa Tunturi-Lapin kuntien yhteistoimintasopimuksella yksikölle määrätty tehtävät luotettavalla tavalla sekä noudattaen Maaseutuviraston kanssa vahvistetun maksajavirastosopimuksen palvelutavoitteita ja EY-EU- yhteisön tukijärjestelmään kohdistuvia sitovia määräyksiä. Lausunnot, alueraportit, sidosryhmäyhteistyö eri viranomaisten suuntiin.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteuma (tavoite, seuranta ja toimitakertomus)
Tulevaisuuden YTAalueen valmistelu ja ratkaisut (lautakuntarakenne, kuntarakenne/YTA, sopimuksen päivittäminen, henkilöstörakenne)	Keskustelu Lapin YT-alueiden kanssa mahdollisista yhteistyömuodoista; tapaamiset & teams-kokoukset	Ovatko toimenpiteet toteutuneet kyllä/ei	
Tunturi-Lapin YTAalueen toiminnan ja työskentelyn tehostaminen	Uudet viranhaltijat työskentelevät tiivistä työparina. Yhteiset palaverit/koulutukset/jne. viikoittain.	Ovatko toimenpiteet toteutuneet lkm kyllä/ei	
Verkostoituminen muiden YT-alueiden kanssa	Keskustelua ja yhteistyötä muiden YT-alueiden viranhaltijoiden kanssa mm. petovahingoista; tapaamiset ja teams-kokoukset, yhteisen petovahinkokoulutuksen järjestäminen syksyllä 2026	Ovatko toimenpiteet toteutuneet kyllä/ei	

Toiminta ja tehtävät

Maaseutuelinkeinonharjoittajien tuki- ja korvaushakemuksia käsiteltiin yht. 430 kpl, tukia ja korvauksia myönnettiin 1,856 miljoonaa euroa.
Toimistopalvelut on ylläpidetty YT-alueella sopimuksen mukaisesti.

Muut EU-komission delegoimat tehtävät on suoritettu maksajavirastosopimuksen mukaisesti.

Vuonna 2024 tehtiin porovahinkojen maastotarkastuksia 129 kpl eli 8,3 % vahinkoilmoituksista tarkastettiin. Vahinkoilmoituksia tuli 1558 kpl ja korvaushakemuksia oli 238 kpl. Porovahinkokorvauksia myönnetty 1,939 miljoonaa euroa.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %	SU 2027	SU 2028
C17 Maaseututoimi						
Myyntituotot	108759	122000	117059	-4 %		
Tuet ja avustukset	25297	14000	15000	7,1 %		
TOIMINTATUOTOT	134056	136000	132059	-2,9 %		
Henkilöstökulut	-132502	-126427	-124002	-1,9 %		
Palvelujen ostot	-19252	-15830	-18930	19,6 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1666	-1300	-1880	44,6 %		
Muut toimintakulut	-5652	-5000	-6350	27 %		
TOIMINTAKULUT	-159071	-151161	-151161	1,8 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-25016	-19102	-19102	52,1 %		
VUOSIKATE	-25016	-19102	-19102	52,1 %		
TILIKAUDEN TULOS	-25016	-19102	-19102	52,1 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-25016	-19102	-19102	52,1 %		
B15 Tunturi-Lapin maaseutultk						
Myyntituotot	108759	122000	117059	-4 %		
Tuet ja avustukset	25297	14000	15000	7,1 %		
TOIMINTATUOTOT	134056	136000	132059	-2,9 %		
Henkilöstökulut	-132502	-126427	-124002	-1,9 %		
Palvelujen ostot	-19252	-15830	-18930	19,6 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1666	-1300	-1880	44,6 %		
Muut toimintakulut	-5652	-5000	-6350	27 %		
TOIMINTAKULUT	-159071	-148557	-151161	1,8 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-25016	-12557	-19102	52,1 %		
VUOSIKATE	-25016	-12557	-19102	52,1 %		
TILIKAUDEN TULOS	-25016	-12557	-19102	52,1 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-25016	-12557	-19102	52,1 %		

3.5 Sivistyslautakunta

B30 Sivistyslautakunta	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	369466	468634	482285	2,9 %		
Maksutuotot	107160	106100	102200	-3,7 %		
Tuet ja avustukset	375317	433471	363513	-16,1 %		
Muut toimintatuotot	48817	45950	47500	3,4 %		
TOIMINTATUOTOT	900760	1054155	995498	-5,6 %		
Henkilöstökulut	-4610886	-4768168	-4725465	-0,9 %		
Palvelujen ostot	-1677767	-1820764	-1897212	4,2 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-283656	-296874	-287150	-3,3 %		
Avustukset	-131451	-143700	-121750	-15,3 %		
Muut toimintakulut	-91169	-113400	-115500	1,9 %		
TOIMINTAKULUT	-6794929	-7142906	-7147077	0,1 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-5894169	-6088751	-6151580	1 %		
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-100 %		
VUOSIKATE	-5894169	-6088751	-6151580	1 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-38968	0	-53700	-100 %		
TILIKAUDEN TULOS	-5933137	-6088751	-6205280	1,9 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-5933137	-6088751	-6205280	1,9 %		

3.5.1 Sivistyksen hallinto- ja tukipalvelut

Tehtävän kuvaus

Hallinto- ja tukipalvelut vastaavat sivistyspalveluiden kokonaisuudesta ja luovat edellytykset kullekin tehtäväyksikölle ja -alueelle oman tehtävänsä hoitamiseen sekä monipuoliseen yhteistyöhön kunnan sisällä ja kuntarajojen yli sekä hyvinvointialueen kanssa sekä yhteistyöhön strategisesti tärkeiden sidosryhmien kanssa. Hallinto- ja tukipalvelut seuraavat lainsäädäntömuutoksia ja muita muutoksia palvelualueella.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Toimintalupauksen vaikuttavuutta seurataan seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Koulutustasomittari	-	359,6	356,4	344,8	339,6
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24 -vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä	-	-	10,8	6,5	3,5
HYTE- kerroin euroa/asukas	-	20,5 €	19,8 €	20,9 €	21,8 €
TEAviisari, kuntajohto	-	-	64	-	71

(Tilastokeskus, THL)

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteena on kuntastrategian mukaisesti luoda kuntalaisille onnellinen arki. Sivistyspalveluiden toiminta perustuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Takaamme yhdenvertaisen oikeuden elinikäiseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Sivistyspalvelut yhdessä muiden palvelualojen kanssa luo viihtyisää, turvallista ja terveellistä elinympäristöä kuntalaisille. Sivistyspalvelut ovat oleellinen osa kunnan toimintaa, jonka tavoitteena on hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva muoniolainen. Tarjoamme kuntalaisille laadukkaan sivistyspalvelujen kokonaisuuden. Sivistyspalvelut rakentavat muiden kunnan palvelujen kanssa lapsiystävällistä kuntaa. Tavoitteemme on osallistua Lapsiystävällinen kunta –mallin hakuprosessiin.

Varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen ja lukion pedagogiikassa painottuu luontokasvatus. Tätä työtä tukemassa ovat edelleen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteishanke Kahdeksan vuodenajan Muonio – Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen luontoon ja paikalliseen kulttuuriin perustuvan yhteisen tekemisen kautta -hanke sekä lukion Lumi, luonto, erä ja liikunta nuorten hyvinvoinnin lisääjinä - hanke. Lisäksi päämääränämme on aloittaa tavoitteellinen toiminta, jonka myötä saamme ympäristösertifikaatin kasvatusalalle (Vihreä Lippu -ohjelma). Myös muiden tehtäväalueidemme toiminnassa luontokasvatus on läpileikkaava teema.

Takaamme kattavat tukipalvelut toimialoille sekä panostamme työhyvinvointiin. Pidämme kehityskeskustelut vuosittain ja mahdollistamme muukin keskustelun henkilöstön kanssa. Lisäksi pyrimme järjestämään työnohjausta tarvittaessa. Tähtäämme kestävään sekä tasapainoiseen talouteen ja panostamme yhdessä tekemiseen, kunnan sisäiseen sekä alueelliseen yhteistyöhön sekä ennaltaehkäisevään työhön. Tavoitteenamme on terävöittää sivistyspalvelujen organisaatiota ja päivittää tai aloittaa tarvittavien suunnitelmien päivittäminen kuten hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 ehkäisevä päihdesuunnitelma.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Toteutunutta sivistyspalvelujen organisaatiouudistusta terävöitämme sivistyspalvelujen eri tehtäväyksiköissä ja -alueilla. Sivistyspalvelujen ja hyvinvointialueen rajapintojen palveluita ja palvelupolkuja kehitämme yhteistyössä niin Laphan toimijoiden kanssa kuin eri sidosryhmien sekä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Koulukuljetusten osalta arvioimme mahdollisen toisen optiovuoden käyttämisen ja aloitamme uuteen kilpailutukseen valmistautumisen. Panostamme edelleen viranhaltijapäätösten ja lautakuntapykälien valmistelutyöhön. Kansalaisopiston osalta tiivistämme yhteistyötä lähikuntien opistojen kanssa. Valmistaudumme nuorten työpajan mahdolliseen siirtoon nuorisopalveluihin.

Sivistyspalveluissa seuraamme aktiivisesti eri hankerahoitusmahdollisuuksia sekä organisoimme hanketyötä kestävään ja laadukkaaseen suuntaan. Kriittisesti arvioimme eri hankemahdollisuuksia ja mietimme myös mahdollisuuksia sitoutua jatkamaan hankkeita hankerahoituksen loputtua.

Sivistyspalvelujen yhteiset toiminnalliset tavoitteet vuonna 2026 pohjautuvat kuntastrategian tavoitteeseen ”Elämme onnellista arkea”. Keskitymme erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön, turvalliseen arkeen ja edelleen yhdenvertaisuuden edistämiseen jokaisella tehtävätasolla. Luomme turvallisemman tilan periaatteet ja toimintatavat niin, että kaikki pyrkivät omalla toiminnallaan rakentamaan yhdenvertaista, kunnioittavaa ja avointa ilmapiiiriä ja keskustelua. Osallistavan budjetoinnin toteuttamista kehitämme yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa.

Kehitämme yhteistyössä eheää koulupolkua varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Teemme tiivistä yhteistyötä ammatillisten oppilaitosten kanssa. Lisäksi panostamme henkilöstön työhyvinvointiin ja pitovoimaan kaikilla tehtävätasoilla. Osallistumme kunnan kotitutkimustyöhön (esim. uusien muoniolaisten kohtaaminen -tapahtuma) ja teemme näkyväksi kansainvälisyyttä eri keinon esim. Erasmus+ -toimintaa hyödyntämällä.

kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Palveluiden laadun, saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen; palveluprosessin muotoilun käynnistäminen ja kehittäminen	Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän kokoaminen Lapsiystävällinen kunta –mallin hakuprosessiin osallistuminen, nykytilan kartoitus, tavoitteiden ja toimintasuunnitelman laadinta Turvallisemman tilan periaatteiden luominen	Toteutuneet toiminnot K/E
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; suunnitelmien päivittäminen ja organisaation terävöittäminen	Organisaation terävöittäminen, tarvittavat rekrytoinnit tehty ja tehtäväkuvat tarkistettu. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmatyö aloitettu, työryhmän kokoaminen ja työskentely suunniteltu	Toteutuneet toiminnot K/E
Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Hyvinvointisuunnitelman, tekoälyn ja ennakko vaikutusten arvioinnin (evaus) hyödyntäminen	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden laadinta yhteistyössä palvelualueiden, sidosryhmien ja HyTeTu-työryhmän kanssa sekä tavoitteiden hyödyntäminen tulevassa talousarvion laadinnassa Tekoälykäytön periaatteiden laadinta Evausta on hyödynnetty esim. nuorten työpaja siirrossa	Toteutuneet toiminnot K/E

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	SU 2027	SU 2028
C30 Hallinto ja tukipalvelut						
Tuet ja avustukset	547	1000	700	-30 %		
Muut toimintatuotot	2166	0	0	-100 %		
TOIMINTATUOTOT	2712	1000	700	-30 %		
Henkilöstökulut	-125182	-127487	-139796	9,7 %		
Palvelujen ostot	-22216	-34800	-45200	29,9 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5554	-5800	-5100	-12,1 %		
Muut toimintakulut	-995	-4500	-5300	17,8 %		
TOIMINTAKULUT	-153947	-172587	-195396	13,2 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-151235	-171587	-194696	13,5 %		
VUOSIKATE	-151235	-171587	-194696	13,5 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-9171	0	-9000	-100 %		
TILIKAUDEN TULOS	-160406	-171587	-203696	18,7 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-160406	-171587	-203696	18,7 %		

3.5.2 Varhaiskasvatus

Tehtävän kuvaus

Varhaiskasvatuspalveluiden tarkoitus on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Varhaiskasvatus ja siihen kuuluva esiopetus muodostaa lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Tarjoamme varhaiskasvatustilain puitteissa laadukasta varhaiskasvatusta mahdollisimman kattavasti, monipuolisesti ja yksilöllisesti, varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Jokaiselle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma (VASU) ja esiopetuksessa esiopetussuunnitelma (LEOPS), joita päivitetään tarvittaessa ja niiden vaikuttavuutta arvioidaan. Lasten huoltajien ja henkilökunnan välinen yhteistyö on kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden perustana. Teemme aktiivista yhteistyötä eri kunnan toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteenamme on saada aikaan erilaisia toimintoja varhaiskasvatuksen sisällä ja tuottaa niitä myös muille ryhmille.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: varhaiskasvatusvastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Lapset varhaiskasvatuksessa ja osallistumisaste		72 lasta ja 65,7% (Vipunen, OPH)	78 lasta ja 72,2 % (Vipunen, OPH)	66 lasta ja 64,7 % (Vipunen, OPH)	69 lasta ja 65,7 % (Vipunen, OPH)
Kelan kuntalisää saaneet perheet/v	13 perhettä (keskimäärin)	26 perhettä	15 perhettä	15 perhettä	20 perhettä
Kotihoidon tukea saaneet perheet/v	13 perhettä (keskimäärin)	31 perhettä	31 perhettä	25 perhettä	32 perhettä

Asiakastyytyväisyyskysely (arviointi asteikolla 1-5)

	Keskiarvo 2025	Keskiarvo 2024	Keskiarvo 2023	Keskiarvo 2022
Muonion kunnan varhaiskasvatuspalvelut ovat riittävät		4,4	4,0	3,8
Liikummeko varhaiskasvatuksessa riittävästi		4,3	4,3	3,6
Saan osallistua riittävästi lapseni varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin		3,7	3,9	3,7

Lapseni viihtyy varhaiskasvatuksessa		4,0	4,3	4,7
Lapseni varhaiskasvatus toteutuu hänen tarpeidensa mukaisesti		4,2	4,2	4,5

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteena toiminnallamme on tukea ja kasvattaa onnellisia ja hyvinvoivia lapsia. Turvallisessa ja toimivassa oppimisympäristössä toteutettu esiopetus ja varhaiskasvatus on laadukasta ja määrällisesti riittävää – sitoudumme myös kehittämään näitä tavoitteita. Pedagogiikassa painottuvat luonto, liikunta ja leikki. Hyödynnämme asiakaspalautetta ja laadunarviointijärjestelmä Valssia varhaiskasvatuspalvelujen kehittämisessä sekä laadun arvioinnissa.

Myönnämme asiakkaille mahdollisimman hyvin heidän tarpeitaan vastaavan varhaiskasvatuspaikan ja maksamme kuntalisää sovitulla tavalla.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Varhaiskasvatuspalveluita toteutamme Päiväkoti Tunturihelmessä, esiopetuksessa ja esioppilaiden täydentävässä varhaiskasvatuksessa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Lapsia varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä yhteensä 75 lasta ja esiopetuksessa oppilaita on yhteensä 22. Lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa on 21 lasta. Seuraamme varhaiskasvatustarpeiden kehittymistä ja reagoimme kehittämällä palvelujen muotoja.

Tavoitteenamme on edelleen juurruttaa esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta osaksi varhaiskasvatuspalveluja. Varhaiskasvatuksen ja huoltajien sekä eri järjestöjen/ toimijoiden välistä yhteistyötä kehitetään mm. järjestämällä päiväkodilla iltatapahtumia, joissa perheet voivat tavata toisiaan, tutustua eri järjestöjen toimintaan ja luoda verkostoja arkensa tueksi. Herkästi kuunnellaan perheiden omia toiveita sekä tarpeita. Myös päiväkodin arkeen lisätään vierailuita eri toimijoiden luo ja kutsutaan vieraita päiväkotiin näin lisäämme oppimisympäristöjen monipuolisuutta.

Varhaiskasvatuspalvelut ovat muuttaneet uusiin yhteisiin tiloihin syksyllä 2025. Totutemme toimintakulttuurimuutokseen ja pyrimme siihen, että tavat hioutuvat yhtenäisiksi ja yhteisölliseksi.

kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Perheiden ja lasten hyvinvoinnin edistäminen	Vietämme lapsen oikeuksien viikkoa (1/vuosi) Toteutamme lapsiperheiden kohtaamispaikka toimintaa yhteistyössä järjestöjen kanssa (8/vuosi)	Toteutuneet toiminnot K/E

	Perhetapahtumat (2/vuosi) yhteistyössä lii- kuntapalveluiden kanssa.	
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vah- vistaminen sekä kasvun tukemi- nen; Vihreä lippu -ohjelman mukainen toiminta	Laaditaan Vihreä lippu ohjelman mukaiset tavat ja sitoudutaan noudattamaan niitä. Koko toimintayksikön yhteinen toiminta 6/vuosi Alku- ja loppukartoitus sekä vähintään 3 toi- menpidettä / tavoitetta Vihreä lippu raati kokoontuu 8/vuosi	Toteutuneet toiminnot K/E
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vah- vistaminen sekä kasvun tukemi- nen; Toimintakulttuurin muutoksen omaksuminen	Henkilöstön osallistaminen prosessiin sään- nöllisten työiltojen merkeissä 3/vuosi) (hen- kilöstön osaamisalueiden tunnistaminen, ti- laratkaisujen organisointi, toimintakulttuurin yksityiskohtiin paneutuminen: arvot, varhais- kasvatussuunnitelman toteutuminen jne.)	Toteutuneet toiminnot K/E

C31 Varhaiskasvatus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	14277	9000	25989	188,8 %		
Maksutuotot	54297	40200	49000	21,9 %		
Tuet ja avustukset	32186	48100	31600	-34,3 %		
Muut toimintatuotot	12826	13650	13800	1,1 %		
TOIMINTATUOTOT	113586	110950	120389	8,5 %		
Henkilöstökulut	-1089238	-1038461	-1074934	3,5 %		
Palvelujen ostot	-224784	-253800	-302700	19,3 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29777	-28200	-15100	-46,5 %		
Avustukset	-120821	-132000	-109000	-17,4 %		
Muut toimintakulut	-15816	-12000	-5300	-55,8 %		
TOIMINTAKULUT	-1480436	-1464461	-1507034	2,9 %		
TOIMINTAKATE YH- TEENSÄ	-1366851	-1353511	-1386645	2,4 %		
VUOSIKATE	-1366851	-1353511	-1386645	2,4 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-8457	0	-23700	-100 %		
TILIKAUDEN TULOS	-1375308	-1353511	-1410345	4,2 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1375308	-1353511	-1410345	4,2 %		

3.5.3 Perusopetus

Tehtävän kuvaus

Perusopetus sisältää vuosiluokkien 1–9 opetuksen. Opetusta annetaan kahdessa eri rakennuksessa. Perusopetuksen tavoitteena on tarjota laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta resurssit huomioiden. Perusopetuksen perustana on realistinen ja suunnitelmallinen budjetointi. Perusopetuksen tehtävänä on taata jokaiselle turvallinen ja tiloiltaan tarkoituksenmukainen oppimisympäristö. Koulukohtainen opiskeluhoito-ryhmä kehittää yhteistyössä oppilaiden ja koko koulun henkilökunnan kanssa toiminta-kulttuuria, joka edistää yhteisöllistä hyvinvointia. Laadukkaat opiskeluhoitoon palvelut

tukevat myös yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämistä. Oppilaskuntatyö ja tukioppilastoiminta ovat aktiivista. Aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Oppilaille tarjotaan monipuolista kerhotoimintaa mahdollisuuksien mukaan. Liikkuvan koulu -hankkeen aikana luotuja rakenteita ylläpidetään edelleen ja kehitetään yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Koulun toimintaa kehitetään lisäksi tiiviissä yhteistyössä huoltajien, kunnan eri toimijoiden ja lähikuntien kanssa.

Tehtäväaluevastaava: perusopetuksen rehtori

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista	21 %	-	23 %	-	28 %
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista	48 %	-	52 %	-	66 %
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista	60 %	-	47 %	-	74 %
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista	68 %	-	80 %	-	88 %
TEAvisari, perusopetus	-	-	75	-	77

(THL)

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvallisesti olonsa tunteva oppilas. Tähän pyritään alla eriteltyjen, kuntastrategiaa tukevien, toiminnallisten tavoitteiden mukaisella toiminnalla ja sen seurannalla ja arvioinnilla. Perusopetuksen pedagogiikassa painottuu käyttäytymisen myönteinen tukeminen ja luontokasvatus. Perusopetus osana sivistyspalveluita keskittyy erityisesti myös valtakunnallisen opetussuunnitelman sisällöistä yhdenvertaisuuden edistämiseen ja ehkäisevään päihdetyöhön. Osana sivistyspalveluita perusopetus panostaa henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Muonion yhtenäiskoulussa on 245 oppilasta. Henkilöstömäärä säilyy pääsääntöisesti ennallaan. Henkilöstössä on rehtorin ja apulaisjohtajan lisäksi 10 luokanopettajaa, 11 aineenopettajaa, 4 erityisopettajaa, ja 7 ohjaajaa. Useat opettajat opettavat yhtenäiskoulun lisäksi myös lukiossa. Kolmatta ja neljättä luokka-astetta lukuun ottamatta ryhmät on jaettu kahteen. Koulunkäynninohjaajien lukumäärä määräytyy edelleen oppilaiden tarpeiden mukaan. Opetusryhmien koko pyritään säilyttämään enimmillään 25 oppilaan ryhminä.

Oppimisen tuki uudistuu perusopetuksen osalta 1.8.2025 alkaen ja tämä tulee aiheuttamaan merkittävän toimintaympäristön muutoksen. Tarkemmat tavoitteet toiminnalle luodaan lakimuutosten myötä, mutta keskeisenä painopisteenä keväällä 2025 sekä edelleen lukuvuonna 2025–2026 on oppimisen tuen uudistamisen paikallinen suunnittelu, toteutus ja toiminnan vakiinnuttaminen.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvallinen koulu	Ryhmäkokojen säilyttäminen alle 25 oppilasta Huomaa hyvä –toimintamallin terävöittäminen, luokkakohtainen palkkiojärjestelmän selkiinnyttäminen Oppilaiden hyvinvoinnin seuraamisen työkalun kehittäminen: Hyvi- kysely oppilaille 2/vuosi (hyvinvointi, osallisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja häirintä), kiusaamiskysely oppilaille ja huoltajille 2/vuosi	Toteutuneet toiminnot K/E
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Luontokasvatussuunnitelma, Vihreä lippu -ohjelman mukainen toiminta Kansainvälisyyskasvatus	Luontokasvatussuunnitelman kehittäminen, laajentaminen ja käytäntöön juurruttaminen hankkeen kautta Laaditaan Vihreä lippu -ohjelman mukaiset tavat ja sitoudutaan noudattamaan niitä. Erasmus+ toiminnan käynnistäminen yhdessä lukion kanssa	Toteutuneet toiminnot K/E
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Työhyvinvointi ja tehtäviin kiinnittäminen Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämistyö	Työhyvinvointisuunnitelman seuranta ja päivittäminen Työnohjauksen jatkaminen Yhteistyötiimien tapaamiset 4/vuosi	Toteutuneet toiminnot K/E

C32 Perusopetus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	215133	300155	303010	1 %		
Maksutuotot	0	0	0	0 %		
Tuet ja avustukset	54286	68000	29500	-56,6 %		
Muut toimintatuotot	23669	23200	21500	-7,3 %		
TOIMINTATUOTOT	293088	391355	354010	-9,5 %		
Henkilöstökulut	-2066454	-2150287	-2090901	-2,8 %		
Palvelujen ostot	-1103376	-1183014	-1164368	-1,6 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-108896	-106050	-97000	-8,5 %		
Muut toimintakulut	-8339	-13600	-16100	18,4 %		
TOIMINTAKULUT	-3287066	-3452951	-3368369	-2,4 %		
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2993978	-3061596	-3014359	-1,5 %		
VUOSIKATE	-2993978	-3061596	-3014359	-1,5 %		

Poistot ja arvonalentumiset	-21339	0	-21000	-100 %		
TILIKAUDEN TULOS	-3015317	-3061596	-3035359	-0,9 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-3015317	-3061596	-3035359	-0,9 %		

3.5.4 Lukio

Tehtävän kuvaus

Toisen asteen koulutukseen kuuluvat kunnan palveluna lukiokoulutus, yhdistelmäopinnot, ylioppilastutkinto sekä lukion aineopintojen tarjoaminen muissa oppilaitoksissa opiskeleville. Tavoitteena on tarjota nuorille laadukas yleissivistävä koulutus ja hyvät valmiudet ja mahdollisuudet jatkokoulutukseen. Aikuisille ja erityisen painavin syin muille opiskelijoille tarjotaan aikuislukion oppimäärä aikuisten LOPS2021 mukaan. Opiskelijalla on lukioaikanaan mahdollista suorittaa kaikki tarvitsemansa pakolliset ja valtakunnalliset syventävät opintojaksot. Tarjolla on lisäksi paikallisia opintojaksoja erityisesti luontoliikuntaan ja työelämävalmiuksiin liittyen. Tarvittaessa käytetään itseopiskelua ja muualta ostettuja kursseja. Urheiluvalmennustoiminta antaa urheilijoille mahdollisuuden opiskelun ja harjoittelun joustavaan yhdistämiseen. Urheiluvalmennukseen voi osallistua myös opiskelija, joka harjoittelee tavoitteellisesti, vaikka ei ole kilpaurheilija.

Tehtäväaluevastaava: lukion rehtori

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tarjoamme monipuolista, motivoivaa ja opiskelijälähtöistä opetusta niin, että opiskelijalla on mahdollisuus onnistua ylioppilaskirjoituksissa sekä saada hyvät valmiudet jatko-opintoihin. Teemme yhteistyötä Ammattiopisto Lappian ja Rovaniemen koulutuskuntayhtymän (REDU) kanssa ammattiopintojen mahdollistamiseksi. Asuntola-asumiseen liittyen teemme yhteistyötä Ammattiopisto Lappian kanssa, kunnes lukion omat opiskelijoille tarjotut soluasunnot valmistuvat. Teemme aktiivisesti töitä opiskeluhuvinvoinnin edistämiseksi ja luontosuhteen edistämiseksi.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2025 (lv 25-26)	2024 (lv 24-25)	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)
Opiskelijoiden määrä päätoimiset, yhdistelmäopiskelijat ja aineopiskelijat	23 / 11 / 5	33 / 8 / 4	41 / 3 / 8	49 / 2 / 4	44 / 2 / -
Läpäisyaste ylioppilaaksi valmistumaan pyrkineiden osalta	-	93%	95 %	60 %	86 %
TEAviisari, lukiokoulutus	-	75	-	47	45 (2020)

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Oppimisen tuen uudistus tuli lukiokoulutuksen osalta voimaan 1.8.2025. Oppimisen tuki ajan tasalle 2024 –hankkeen avulla kehitetyt erityisopetuksen ja oppimisen tuen toimintatavat jalkautetaan vuoden 2026 aikana ja saatetaan osaksi lukion pedagogista toimintaa. Tekoäly otetaan käyttöön osana lukion opetusta ja ohjausta opiskelijoiden sekä opettajien tulevaisuudessa tarvitsemia taitoja ennakoiden.

Lumi, luonto- ja erä - luontoliikunta osaksi lukiokoulutusta toteuttamishanke jatkuu vielä kevätlukukauden 2026 ajan. Sen jälkeen luontoliikuntaan ja yrittäjyyteen kannustavat paikalliset valinnaiset opintokokonaisuudet toteutetaan osana lukion perustoiminta. Yhteistyötä muiden alueen koulutuksen järjestäjien kanssa jatketaan ja tarjoamme näitä paikallisia valinnaisia opintojaksoja myös muiden oppilaitosten opiskelijoille. Vapaalasku akatemian leirivalmennukseen osallistuminen on jatkossakin mahdollista muiden oppilaitosten opiskelijoille.

Opiskelijamäärää pyritään nostamaan kehittämällä yhteishakuun liittyviä toimintatapoja. Kaksoistutkintoa tekevien opiskelijoiden määrä on kasvanut. Yhteistyötä Ammattikoulu Lappian ja Rovaniemen koulutuskuntayhtymän (REDU) kanssa kehitetään niin lukio- ja ammattiopintojen yhdistämisen sujuvoittamiseksi. Erasmus-toiminnan aloittamista suunnitellaan yhteistyössä muiden seutukunnan lukioiden kanssa opiskelijoiden ja opettajien kansainväliset vaihtojen mahdollistamiseksi.

Kunnan omat lukion opiskelijoiden asuntola-asumiseen tarkoitetut soluasunnot valmistuvat alkuvuodesta 2026. Lukion opiskelijoiden siirtyessä pois Lappian asuntolasta täytyy asuntolanhoitajan tehtävät järjestää joko kunnan omana toimintana tai yhteistyössä Ammattiopisto Lappian kanssa.

Vuoden 2026 budjettiin on varattu erityisopetuksen ja oppimisen tuen resurssi. Avustajien ja koulukuljetusten tarve riippuu opiskelijoiden tarpeista.

kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Hyvinvoiva luokiolainen	Lukion opiskelijoiden asuntola-asuminen kunnan opiskelijasoluissa Asuntolaohjauksen organisoiminen Paikalliset valinnaiset kurssit osaksi lukion opetuskokonaisuutta, lukion kurssitarjonta-koosteeseen lisätty valinnaisten paikallisten opintojen tarjonta kahden vuoden sykleissä	Toteutuneet toiminnot K/E
Laadukkaan 2. asteen koulutuksen järjestäminen; laadukas opetus ja opiskelupolku, yhteistyömahdollisuuksien aktiivinen etsiminen ja opiskelijamäärän varmistaminen, kansainvälisyys	Yhteistyö ammattiopisto Lappian ja REDUN kanssa ammatti- ja lukio-opintojen sujuvoittamiseksi, yhteistyösopimusten päivittäminen Ammattilukiomahdollisuudesta kertominen yhdessä Lappian opion kanssa seutukunnan yhdeksäsluokkalaisille Erasmus+ toiminnan käynnistäminen yhdessä perusopetuksen ja seutukunnan lukioiden kanssa Oppimisen tuen ohjaussuunnitelman käyttöönotto ja toteuttaminen, oppimisen tuen ja erityisopetuksen uuden lomakkeet käytössä osana lukio-opetusta	Toteutuneet toiminnot K/E

	Tekoälyn hyödyntämisen kehittäminen niin opetuksen suunnittelun kuin oppimisen tukena, lukion tekoälysuositus valmis Yhteistyö alueella toimivien tutkijoiden ja tutkimuslaitosten kanssa Uusien paikallisten opintojaksojen ja urheiluvalmennuksen markkinointi yhteishaun yhteydessä (tietoa, kuvia ja videomateriaalia paikallisista Lumi-, luonto- ja eräkurseista, urheiluvalmennuksesta erityisesti Freeride akatemia)	
--	---	--

C34 Lukio	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	23083	45000	25200	-44 %		
Maksutuotot	18313	31300	15500	-50,5 %		
Tuet ja avustukset	28656	114081	33122	-71 %		
Muut toimintatuotot	3932	3000	5600	86,7 %		
TOIMINTATUOTOT	73984	193381	79422	-58,9 %		
Henkilöstökulut	-531788	-646213	-521869	-19,2 %		
Palvelujen ostot	-122715	-181050	-173544	-4,1 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24108	-48700	-51000	4,7 %		
Muut toimintakulut	-14610	-26000	-30900	18,8 %		
TOIMINTAKULUT	-693220	-901963	-777313	-13,8 %		
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-619236	-708582	-697891	-1,5 %		
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-100 %		
VUOSIKATE	-619236	-708582	-697891	-1,5 %		
TILIKAUDEN TULOS	-619236	-708582	-697891	-1,5 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-619236	-708582	-697891	-1,5 %		

3.5.5 Kansalaisopisto

Tehtävän kuvaus

Kansalaisopisto järjestää koulutusta ja kursseja vapaata sivistystyötä koskevien säännösten mukaisesti. Tarjoamme monipuolisia ja laadukkaita koulutuspalveluja kuntalaisille mahdollisimman kattavasti, opiskelijoiden toiveet huomioiden. Mahdollistamme lisäksi etäopintoja muissa oppilaitoksissa ja ylläpidämme tentinvalvontapalvelua. Kehitämme kurssitarjontamme myös etäkurseilla, jonka johdosta opinto-ohjelma voidaan suunnitella entistäkin monipuolisemmaksi.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja, kansalaisopiston rehtori

Tehtäväyksikkövastaava: kirjastonjohtaja- kulttuurivastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2025 (lv 25-26)	2024 (lv 24-25)	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)
Eri osallistujien lkm/osallistumiset	-	466 / 728	502 / 696	366 / 422	325 / 398
Opetustunnit	-	1975	2390	1734	1536
Opetustunnit/1000 asukasta	-	850	1027	757	668

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuksia oppia ja harrastaa ja siten parantaa elämänlaatua ja hyvinvointia. Kansalaisopisto omalta osaltaan luo onnellista arkea ja kiinnittää huomioita syrjinnän vastaiseen työhön sekä yhdenvertaisuuteen. Muoniolaiset ovat monipuolisia oppijoita, joten kurssitarjontammekin vastaa monipuolisiin kiinnostuksien kohteisiin sekä tarpeisiin. Kansalaisopisto kehittää yhteistyömahdollisuuksia eri sidosryhmien sekä muiden oppilaitosten kanssa. Opintokokonaisuuksia suunnittelemme tavoitteellisesti ja kuntalaisten palautteen pohjalta.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Jatkamme oman kansalaisopiston ylläpitämistä ja kehittämistä. Ennakkovaikutusten arvioinnin tulosten perusteella Muonion kansalaisopisto ei siirry osaksi Enontekiön, Kittilän ja Sodankylän yhteistä Revontuli-opistoa. Kehitämme yhteistyötä alueen muiden kansalaisopistojen kanssa ja kartoitamme aktiivisesti uusia yhteistoiminnan ja verkostoitumisen mahdollisuuksia.

Kansalaisopiston toiminnan keskeiseksi tavoitteeksi asetetaan luontokasvatuksen vahvistaminen. Kurssitarjonnassa korostetaan sisältöjä, jotka tukevat kestävän elämäntavan oppimista ja lisäävät hyvinvointia. Luontokasvatusta kehitetään yhteistyössä lähialueiden asiantuntijoiden ja osaajien kanssa, ja sen kautta luodaan uusia kokeiluja opiston toimintaan. Kokeilemme rohkeasti uusia kursseja ja tuomme valikoimaan jatkuvasti uusia avauksia perinteisten kurssien rinnalle. Kuntalaisia osallistetaan aktiivisesti kurssitarjonnan kehittämiseen esimerkiksi asiakasraadin kautta, jotta opiston palvelut vastaavat paikallisiin tarpeisiin ja toiveisiin.

Tavoitteena on laatia opettajan opas, joka tukee arjen opetustyötä ja antaa lisäksi selkeät ohjeet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman huomioimiseksi käytännössä. Oppaassa painotetaan turvallisen ja kunnioittavan ilmapiirin luomista sekä jokaisen opiskelijan tasapuolista kohtaamista. Käytännön toimintaohjeisiin sisältyy esimerkiksi ohjeet ryhmän moninaisuuden huomioimiseen, yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseen opetustilanteissa sekä puuttumiseen syrjintään tai epäasialliseen käytökseen.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Virkistynyt, osaava ja vetovoimainen organisaatio; oman kansalaisopiston kehittäminen, luonnon monimuotoisuuden ja	Yhteistyön kehittäminen lähialueiden kansalaisopistojen kanssa; markkinointiyhteistyö Osallistutaan alueellisiin verkostotapaamisiin 1/vuosi Markkinoidaan lähialueen verkkokursseja 4/vuosi	Toteutuneet toiminnot K/E

kestävän kehityksen periaatteet osana opetusta	Markkinoidaan lähialueen kursseja, joita ei tarjolla Muoniossa 6/vuosi Sidosryhmäyhteistyö; alueen kansalaisopistojen verkostoituminen Uudistetaan markkinointia, parannetaan verkkosivujen ja sosiaalisen median näkyvyyttä Luontoaiheisten kurssien tarjonnan kehittäminen ja lisääminen, 6/vuosi Kurssien järjestäminen luonnossa Kuntalaisten osallistaminen palveluiden suunnitteluun (asiakasraati)	
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Yhdenvertainen oikeus elinikäiseen kasvuun, kehittymiseen ja oppimiseen; opettajan oppaan laadinta	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman jalkauttaminen Laaditaan opettajan opas yhteistyössä henkilöstön kanssa Testataan ja arvioidaan opasta opettajilta saadun palautteen avulla Otetaan opas käyttöön ja liitetään osaksi henkilöstön perehdytystä	Toteutuneet toiminnot K/E

C36 Kansalaisopisto	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	758	800	800	0 %		
Maksutuotot	28356	26000	27000	3,8 %		
Tuet ja avustukset	1666	4700	2500	-46,8 %		
TOIMINTATUOTOT	0	31500	30300	-3,8 %		
Henkilöstökulut	-136331	-140724	-121434	-13,7 %		
Palvelujen ostot	-25683	-25700	-28300	10,1 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2533	-3800	-3600	-5,3 %		
Muut toimintakulut	-10683	-11400	-11300	-0,9 %		
TOIMINTAKULUT	-175231	-181624	-164634	-9,4 %		
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-144451	-150124	-134334	-10,5 %		
VUOSIKATE	-144451	-150124	-134334	-10,5 %		
TILIKAUDEN TULOS	-144451	-150124	-134334	-10,5 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-144451	-150124	-134334	-10,5 %		

3.5.6 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Tehtävän kuvaus

Kirjastopalvelujen tavoitteena on tarjota nykyaikaisia kirjastopalveluita kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme asiakkaillemme pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistämme lukemista ja lukutaitoa, innostamme lukemaan, tarjoamme tietopalvelua sekä mahdollistamme monipuolisen kirjastotilojen käytön. Kirjastopalvelut edistävät yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kulttuuripalvelut tarjoavat monipuolisia kulttuurielämyksiä kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme tuoreita kulttuuripalveluita, tiloja kulttuuritoimijoille sekä edistämme historian säilymistä perinnetyön kautta. Tuemme paikallisia kulttuuritoimijoita apurahalla, joka mahdollistaa paremman yhteistyön tapahtumien suunnittelussa. Kulttuuritilaisuuksia järjestetään yhteistyössä paikallisten kulttuurivaikuttajien, kunnan muiden toimielinten sekä paikallisten yrittäjien kanssa. Museon tehtävänä on kartoittaa yhteistä kulttuurista ja sosiaalista pääomaa. Museo pitää esillä suomalaista kulttuuriperintöä, tarjoaa opastusta sekä tapahtumia eri ikä- ja kohderyhmille.

Tehtäväaluevastaava: kirjastonjohtaja-kulttuurivastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujamäärä		81pl 3787 henkilöä	52 kpl 2264 henkilöä	24 kpl 1238 henkilöä	13 kpl
Kirjaston tapahtumien osallistumistaso, as/1000 as		400,43	348,09	412,75	205,80
Lainauksen määrä, lainat		45 949	42 069	47 921	53 162
Lainaajien määrä, aktiiviset lainaajat		1184	1147	1219	1413
E- aineistot, lainausmäärät		4868	4715	4098	1550
E- aineiston kokoelmamäärä, laskennallinen		31	35	33	19
TEAvisari, kulttuuri		-	47	-	43

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniossa asuu onnellisia ja tiedonjanoisia kuntalaisia, jotka saavat nauttia ajantasaisista sekä moderneista kirjastopalveluista. Meillä on laadukas ja kattava kokoelma,

mistä valita. Meille tärkeää on asiakaslähtöisyys, jonka vuoksi panostamme asiakaspalveluun ja aukiolotunteihin. Aineisto hankitaan kattavasti ja monipuolisesti ottaen huomioon kunnan väestö rakenne, koulutus, harrastuneisuus sekä hyvinvointi. Tiedotamme kuntalaisia kirjaston tarjoamista palveluista ja siitä, että ne on tarkoitettu kaikille tasavertaisesti. Yhdenvertaisuus on keskeinen arvomme, jonka vuoksi kirjasto pyrkii tavoittamaan myös ne asiakkaat, jotka eivät fyysisesti pääse kirjastoon. Tarjoamme myös erikoisaineistoja asiakkaille, joilla on lukemisesta.

Kirjastoauton reittisuunnitelmaa ja kirjaston aukiolotunteja tarkkaillaan, jotta ne vastaavat asiakkaiden toiveita ja palvelevat asiakkaiden tarpeita mahdollisimman hyvin. Panostamme kirjastoauton reittiaikataulun ja tapahtumien tiedotukseen, jotta palvelut olisivat mahdollisimman saavutettavat. Järjestämme kirjastossa oheistoimintaa, kuten kirjaesittelyjä, digiopetusta, kirjastokäytönopetusta, kirjavinkkauksia sekä satutunteja ja nuorentapahtumia. Panostamme entistä monipuolisempaan yhteistyöhön oppilaitosten, varhaiskasvatuksen, nuorisopalveluiden sekä ikäihmisten palveluiden kanssa. Toteutamme lasten ja nuortenkirjastopalveluita lukijuuskasvatussuunnitelman mukaisesti. Kiinnitämme huomiota henkilöstön työhyvinvointiin, ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseen sekä kouluyhteistyön vaatimuksiin.

Kulttuuripalvelumme vahvistavat kuntalaisten onnellisuutta, luovat ainutlaatuisia kokemuksia ja herättelevät kuntalaisten aktiivisuutta. Tarjontamme on mahdollisimman saavutettavaa sekä laadukasta. Pyrimme vakiinnuttamaan onnistuneet tapahtumat ja panostamme laadukkaisiin esiintyjiin. Kehitämme palveluitamme yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja tarjoamme laadukkaita ja tasavertaisia kulttuuripalveluita kaikille ikäryhmille kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Kirjastonjohtaja, kulttuurivastaavan työaikaa kansalaisopistolla kasvatetaan siten, että yhteensä 25 % työajasta kohdistuu kansalaisopiston tehtäviin. Kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan tehtävä nykyisessä muodossaan lakkaa määräaikaisen tehtävän päätyttyä 31.12.2025. Muutosten johdosta kirjasto- ja kulttuuripalveluihin perustetaan uusi vakinainen kirjastovirkailijan tehtävä, jonka toimenkuvaan sisällytetään myös kulttuurituottajan tehtävät. Kirjaston näkökulmasta ratkaisun avulla turvataan lakisääteiset palvelut ja pysytään takaamaan lukemisen edistämisen ja lukutaitotyön suunnitelmien jalkauttaminen ja toteuttaminen. Kulttuurituottajan tehtävien liittäminen toimenkuvaan takaa yhdenvertaisen kulttuurikasvatuksen, laadukkaan tapahtumatuotannon ja edistää kuntalaisten kulttuurihyvinvointia.

Juhlimme kirjastopalveluiden 100-vuotisjuhlia järjestämällä monipuolisia tapahtumia ja kohtaamisia. Järjestämme asiakkaille ja yhteistyökumppaneille vuosijuhlat syksyllä 2026, jossa korostamme kirjaston merkitystä sivistyksen ja osallisuuden edistäjänä.

Jatkamme vuonna 2025 käynnistynyttä 2. asteen lukutaitoyhteistyöhanketta, jossa pyrimme luomaan vakiintuneet toimintakäytännöt toisen asteen opiskelijoiden lukutaidon vahvistamiseen. Yhdistämme hankkeen aikana toimivaksi havaitut käytännöt osaksi lukijuuskasvatussuunnitelmaa, jolloin kirjastonkäytön polku alkaa neuvolasta ja jatkuu 2. asteen loppuun.

Jalkautamme kauden 2026-2030 uuden kulttuurikasvatussuunnitelman. Suunnitelma tarjoaa kaikille varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen oppilaille yhden-

mukaiset ja toistuvat kulttuuripalvelut. Jalkauttamisen myötä kulttuurikasvatus integroidaan entistä tiiviimmin osaksi opetusta ja kunnan kulttuuripalveluja. Jatkamme vuonna 2024 käynnistynyttä Matkalla-mallia ja tarjoamme kulttuurihyvinvointipalveluita neuvolaan ja ikäihmisten asumisyksiköihin.

Aloitamme laajemman kulttuurihyvinvointisuunnitelman laatimisen. Suunnitelma kokoaa yhteen kulttuurin, taiteen ja perinnetyön keinot hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistamiseksi sekä tukee kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia kulttuuripalveluihin. Työn tavoitteena on linjata toimenpiteitä, jotka tukevat sekä asukkaiden hyvinvointia että kunnan elinvoimaa.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Sujuvat, yhdenvertaiset ja saavutettavat kirjasto- ja kulttuuripalvelut; Uuden kirjasto- ja kulttuuripalveluihin sijoittuvan tehtävän mallintaminen	Kirjaston lakisääteisten palvelujen turvaaminen, rekrytoidaan kirjasto- ja kulttuuripalveluiden yhteinen työntekijä Kulttuurihyvinvointisuunnitelman laatinen Kulttuurikasvatussuunnitelman 2026-2030 jalkauttaminen, toteutuneet tapahtumat 20/vuosi Lukijuuskasvatussuunnitelman laajentaminen 2. asteelle, päivitetään suunnitelma Opettajien ja kasvattajien perehdyttäminen Lukemisen edistämistä ja lukutaitoa tukevat tapahtumat 40/vuosi Yhteistyö Kiertävä lastenkulttuurikeskus Kattilan kanssa Kulttuuripalveluiden toteutuksesta vastaava kirjastovirkailija varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten yhteyshenkilönä Laaditaan suunnitelmien vuosikellot Toteutuksen seuranta ja arviointi, palautekyselyt	Toteutuneet toiminnot K/E
Sujuvat, yhdenvertaiset ja saavutettavat kirjasto- ja kulttuuripalvelut; Kirjastopalveluiden 100-vuotisjuhlien järjestäminen	Järjestetään tapahtumia yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa vuoden aikana 4/vuosi Järjestetään vuosijuhlat	Toteutuneet toiminnot K/E

C44 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	116215	112879	122986	9 %		
Maksutuotot	41	0	0	0 %		
Tuet ja avustukset	102373	97990	130091	32,8 %		
Muut toimintatuotot	1673	1500	1000	-33,3 %		
TOIMINTATUOTOT	220303	212369	254077	19,6 %		
Henkilöstökulut	-282190	-265673	-318323	19,8 %		
Palvelujen ostot	-107278	-79800	-100500	25,9 %		

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-80738	-69890	-70700	1,2 %		
Avustukset	-3100	-2500	-3050	22 %		
Muut toimintakulut	-17080	-17000	-18800	10,6 %		
TOIMINTAKULUT	-490387	-434863	-511373	17,6 %		
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-270084	-222494	-257296	15,6 %		
VUOSIKATE	-270084	-222494	-257296	15,6 %		
TILIKAUDEN TULOS	-270084	-222494	-257296	15,6 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-270084	-222494	-257296	15,6 %		

3.5.7 Nuorisopalvelut

Tehtävän kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita ja monipuolisia nuorisopalveluita paikkakuntalaisille lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille sekä kehittää toimintaa aktiivisesti. Nuorisopalveluiden kohderyhmää ovat nuorisolain mukaisesti kaikki alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Tehtävänä on kohderyhmän kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen sekä kasvun ja kehityksen tukeminen eri elämäntilanteissa.

Nuorisopalveluissa on käytössä lappilaisen nuorisotyön perussuunnitelman mukaisesti kolme erilaista työmuotoa; nuorisotyön mahdollistaminen, yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö sekä kohdennettu nuoristyö. Nuorisotyön mahdollistamisen avulla luomme edellytykset laadukkaan ja alati kehittyvän nuorisotyön tarjoamiseen kehitysmuotoisella hallinnalla, nuorisojärjestöjen tukemisella ja aktiivisesti toimivalla nuorisovaltuustolla. Tärkeitä arvoja ovat nuorten osallisuus, henkilöstön työhyvinvointi ja toiminnan kehittäminen alueen erityispiirteet huomioiden.

Yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö tarjoaa avoimia ja ohjattuja vapaa-ajan toimintoja kuten erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja tapahtumia sekä viihtyisät tilat ympäri vuoden yhdessä olemiseen. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö varmistaa, että koulujen ja oppilaitosten arjessa on riittävästi luotettavia aikuisia, jotka omalla työllään luovat edellytyksiä turvallisen kouluarjen toteutumiselle. Vuonna 2026 panostamme monikulttuurisen ja kansainvälisen nuorisotyön kehittämiseen tarjoamalla nuorille vuosittain yhden ulkomaille suuntautuvan nuorisovaihto-hankkeen. Nuorisopalvelut rekrytoi Euroopan solidaarisuusjoukkojen tarjoamia kansainvälisiä vapaaehtoisia työntekijöitä koko sivistyspalveluiden kansainvälistä ja monikulttuurista arkea tukemaan. Kansainvälistä nuorisotyötä toteutetaan yhteistyössä nuorisokeskus Vasatoka kanssa.

Kohdennetun nuorisotyön työmenetelmänä toimii etsivä nuorisotyö, joka tarjoaa yksilöllistä tukea elämän nivelvaiheissa kuten opinnoissa, työllistymisessä ja arjen hallinnassa sekä toimii yhteisöllisen ja avoimen nuorisotyön tukena. Kriisivalmiustyötä nuorisopalvelut toteuttaa tarvittaessa yhteistyössä Enontekiön ja Kolarin kuntien kanssa tehostetun nuorisotyön suunnitelman mukaisesti. Nuorisopalveluissa aloitetaan valmistelu nuorten työpajatoiminta -hankkeen siirtämiseksi nuorisopalveluiden tehtäväalueelle 1.1.2027 alkaen.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: nuorisovastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021
Tyytyväinen elämänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-) info ind. 4700	67 %	-	-	-	55 %
Kunnassa toimii lapsiparlamentti, K/E	K	K	K	K	K
Avoimen nuorisotilatyön osallistujamäärät (NuoDo-dokumentointijärjestelmä vuodesta 2023 asti)		699 toimintatuntia3637 kävijää	623 toimintatuntia3525 kävijää	143 kpl nuorisotila-iltoja 3650 kävijää	141 kpl nuorisotila-iltoja 3333 kävijää
Kaiken kirjatun toiminnan kokonaisarvosana (Nuodo)		4,23 1=huonoin, 5=paras	4,10 1=huonoin, 5=paras	-	-

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniolainen nuoriso on onnellista ja osallistuvaa. Vahvistamme muoniolaisten lasten, nuorten ja nuorten aikuisten monipuolisia osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Toimimme työssämme eriarvoisuuden, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäisemiksi. Vahvistamme kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten sekä koko yhteisön hyvinvointia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hyödynnämme toiminnassamme ennalta ehkäisevää työtettä sekä varhaista, avointa ja moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin paikallisesti kuin myös valtakunnallisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Seuraamme aktiivisesti nuorisotyön valtakunnallisen kentän alati tapahtuvia muutoksia ja etenkin nuorisotyölle merkittävää hankemaailmaa ja reagoimme niihin tarvittaessa. Ehkäisevän päihdetyön ja liikunnallisuuden lisäämisen tarpeeseen vastaamme jurruttamalla oppilaitosnuorisotyön resurssia toisen asteen opiskelijoiden arkeen. Tavoitteena on, että oppilaitosnuorisotyö toimii tärkeänä osana toisen asteen oppilaitosten kasvattajayhteisöä. Tulevina vuosina panostamme vahvasti lasten, nuorten ja nuorten aikuisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseen ja sen vuoksi turvallisten aikuisten määrä kunnassa on oleellisen tärkeä kaikille ikäryhmille. Yhteisöllinen ja avoin nuorisotyön työmuoto on koko nuorisopalveluiden kulmakivi. Tulevina vuosina keskitymme vahvistamaan monikulttuurisuutta ja kansainvälisyyttä muoniolaisten lasten, nuorten, nuorten aikuisten ja perheiden arjessa.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
--------------------	--------------	----------

Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Yhdenvertainen ja saavutettava nuorisotyö Oppilaitosnuorisotyön juurruttaminen toisen asteen arkeen	Oppilaitosnuorisotyön ehkäisevän päihdetyön suunnitelmasta tiedotetaan henkilöstöä ja se otetaan aktiivisesti käyttöön oppilaitosten arjessa Oppilaitosnuorisotyön osalta toteutetaan tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja selvitetään, miten oppilaitosnuorisotyön työmenetelmä voidaan integroida kiinteäksi osaksi oppilaitosten suunnitelmia	Toteutuneet toiminnot K/E
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Monikulttuurisen ja kansainvälisen nuorisotyön kehittäminen	Jatketaan yhteistyötä Nuorisokeskus Vasatoka kanssa monikulttuurisen ja kansainvälisen nuorisotyön osalta. Toteutetaan yhteistyössä Vasatoka sekä paikallisten nuorten kanssa nuorisovaihto-hanke ulkomaille. Vakiinnutetaan ESC-hankkeen toiminta kiinteäksi osaksi nuorisopalveluiden ja koko sivistyspalveluiden työkenttää; kansainvälisten vapaaehtoisten työntekijöiden osallistuminen sivistyspalveluiden toimintoihin	Toteutuneet toiminnot K/E
Nuorten työpajatoiminnan organisaatiouudistus 1.1.2027 alkaen	Nuorten työpajatoiminnan siirron osalta suoritetaan ennakkovaikutusten arviointi Nuorisopalveluiden ja työpajan henkilökunnan kanssa läpikäyty organisaatiouudistus ja sen vaikutukset arkeen Nuorten työpajatoiminnan siirtämisestä johtuvien resurssikysymysten ratkaiseminen	Toteutuneet toiminnot K/E

C46 Nuorisopalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	0	800	4300	437,5 %		
Maksutuotot	1200	200	1200	500 %		
Tuet ja avustukset	73007	71000	95150	34 %		
Muut toimintatuotot	793	1000	1200	20 %		
TOIMINTATUOTOT	75000	73000	101850	39,5 %		
Henkilöstökulut	-218821	-244349	-268701	10 %		
Palvelujen ostot	-43175	-36600	-42500	16,1 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11216	-14700	-16850	14,6 %		
Avustukset	-1130	-1200	-1200	0 %		
Muut toimintakulut	-545	-3100	-8300	167,7 %		
TOIMINTAKULUT	-274887	-299949	-337551	12,5 %		
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-199888	-226949	-235701	3,9 %		
VUOSIKATE	-199888	-226949	-235701	3,9 %		
TILIKAUDEN TULOS	-199888	-226949	-235701	3,9 %		

YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-199888	-226949	-235701	3,9 %		
---------------------	---------	---------	----------------	-------	--	--

3.5.8 Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistäminen

Tehtävän kuvaus

Liikunta- ja hyvinvointipalvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla mahdollisuuksia liikuntaan ja fyysiseen aktiivisuuteen kaikille ikäryhmille. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on koko kunnan yhteinen tehtävä, jonka koordinaatiovastuu on liikunta- ja hyvinvointipalveluilla. Muoniolaisten arjen hyvinvoinnin turvaaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä kunnan eri toimialojen, Lapin hyvinvointialueen, paikallisten yhdistysten ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut tuottavat itse monipuolisia matalan kynnyksen aktiivisuuden palveluita eri käyttäjäryhmille. Kohdennetun elintapaneuvonnan avulla pyritään tavoittamaan henkilöt eri kohderyhmissä, jotka aktiivisuuden lisäämisestä terveytensä kannalta eniten hyötyvät. Kuntalaisia kannustetaan hyödyntämään liikkumismahdollisuuksia myös omatoimisesti. Liikkumisen kynnystä madalletaan tarjoamalla sisäliikuntatiloja edullisesti kaikkien kuntalaisten käyttöön sekä mahdollistamalla liikuntavälineiden lainaaminen. Kunnan liikuntaseurojen ja yhdistysten toimintaa tuetaan avustuksilla ja urheilusaavutuksista palkitaan kunnan linjausten mukaisesti.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: liikunta- ja hyvinvointivastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniolaiset voivat hyvin ja ovat aktiivisia arjessaan. Vahvistamme kaikenikäisten mahdollisuuksia liikkua ja huolehtia omasta hyvinvoinnistaan tarjoamalla saavutettavia, monipuolisia ja kuntalaisten tarpeista lähteviä liikunta- ja hyvinvointipalveluja. Toimimme työssämme ennaltaehkäisevästi ja tasa-arvoisesti tavoittaaksemme etenkin vähän liikkuvat ja eniten tukea tarvitsevat.

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia yhteistyössä hyvinvointialueen, kunnan eri toimialojen, yhdistysten ja yritysten kanssa. Täydennämme kolmannen sektorin toimintaa ja osallistumme aktiivisesti tapahtumien, kampanjoiden sekä yhteisöllisten tilaisuuksien järjestämiseen. Jaamme osaamistamme liikunta- ja ulkoilupaikkojen kehittämiseen, joilla lisätään omaehtoista liikkumista ja asuinviihtyvyyttä kaikissa ikäryhmissä. Etenkin lähiliikuntapaikat ovat helposti saavutettavia, tavoittavat lapsiperheitä ja madaltavat kynnystä liikunnan harrastamiseen.

Panostamme kohdennettuun elintapaneuvontaan lapsille, nuorille ja työikäisille. Tähäämme hyvinvointierojen kaventamiseen, perheliikunnan vahvistamiseen sekä siihen, että jokaisella kuntalaisella on mahdollisuus osallistua, innostua ja voida hyvin.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla

Indikaattori	2025	2024	2023	2022	2021

TEAvisari, liikunta		57	-	67	-
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5.lk ja 8.lk. oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky		40,9% (5.lk)	28,6% (5.lk)	46,4% (5.lk)	42,9% (5.lk)
		46,4% (8.lk)	33,3% (8.lk)	60,9% (8.lk)	31,2 % (8.lk)
Hyte-kerroin, 0–100		66	70	74	77
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 v. täyttäneillä / 10 000 asukasta		340,8	321,3	456,6	413,5
Liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen (K/E)		Kyllä	Kyllä	Kyllä	-

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Yhteiskunnalliset muutokset passivoivat arkea kaikissa ikäryhmissä, mikä haastaa tehtäväyksikön resurssien riittämistä. Passiivisten kuntalaisten määrä lisääntyy ja kuilu aktiivisiin henkilöihin suurenee. Liikunta- ja hyvinvointipalvelut kohdentuvat jatkossa yhä vahvemmin niihin kuntalaisiin, jotka hyötyvät eniten aktiivisuuden lisäämisestä oman terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Etsimme edelleen uusia keinoja fyysisesti passiivisten systemaattiseksi tavoittamiseksi. Jatkamme ”Liikettä koulupäivään” -koululiikuntahanketta, jolla pyrimme nostamaan lasten ja nuorten heikkoa fyysistä toimintakykyä sekä yleistä kokonaisvaltaista hyvinvoinnin tukemista. Elintapaneuvontaan ohjautumisen tehostaminen työikäisille, elintapaneuvonnan juurruttaminen peruskouluikäisten arkeen yhteistyössä yhtenäiskoulun kanssa sekä elintapaneuvonnan laajentaminen hanketyöllä toiselle asteelle ovat vuoden 2026 painopisteenä. Tarjoamme liikunta- ja hyvinvointipalveluita myös sivukylillä.

Seuraamme edelleen aktiivisesti liikunnan ja hyvinvoinnin toimintakentän muutoksia sekä niihin liittyvää hanketoimintaa ja hyödynnämme mahdollisuuksia kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseksi. Vuonna 2026 laadimme laajan hyvinvointisuunnitelman, joka ohjaa kunnan ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä. Suunnitelma kytkeytyy kunnan strategiaan tavoitteisiin ja toimii ohjaavana asiakirjana ennaltaehkäisevässä työssä.

Yhdistykset ovat merkittävä toimija kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjinä. Kunta tukee yhdistyksiä muun muassa avustuksilla, hankeneuvonnalla, koulutuksilla ja yhdistysfoorumeilla. Yhdistyksiä osallistetaan palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen. Yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään, jotta julkisen ja kolmannen sektorin toimet tukisivat ja täydentäisivät toisiaan.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin tukeminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Tuotamme laadukasta liikunnanohjausta ja	Kuukausittain toteutuneet ohjaustuokiot, tapahtumat ja tempaukset lkm/kk Soveltavan liikunnan suunnitelma on valmistunut Työikäiset ja peruskoululaiset ohjautuvat elintapaneuvontaan monikanavaisesti	Toteutuneet toiminnot K/E

teemme soveltavan liikunnan näkyväksi. Vakiinnutetaan ja kehitetään edelleen elintapaneuvonnan palvelupolkua, yhteistyörakenteita ja kohderyhmiä	Peruskoululaisille on tarjolla liikuntaneuvontaa yksilö- ja ryhmämuotoisena Elintapaneuvontaa on pilotoitu 2. asteen opiskelijoilla	
Moniammatillinen yhteistyö ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa; Sotetu-palveluiden kehittäminen ja moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen em. palveluissa. Jatketaan yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa	Osallistuminen Laphan elintapaohjausprosessin kehitystyöhön Yhteistyössä toteutettujen toimintojen lkm/vuosi Yhdistysfoorumi 2/vuosi ja yhdistyskoulutus 1/vuosi	Toteutuneet toiminnot K/E
Rakentava keskustelukulttuurin ylläpito, tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Kunnan hyvinvointia edistävä työ ja hyvinvointikertomus tiedolla johtamisen välineenä	Hytetu-työryhmä kokoontunut 4 krt/vuosi Laaja hyvinvointisuunnitelma laadittu Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma on aloitettu	Toteutuneet toiminnot K/E

C48 Liikuntapalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Maksutuotot	4953	8400	9500	13,1 %		
Tuet ja avustukset	82597	28600	40850	42,8 %		
Muut toimintatuotot	3759	3600	4400	22,2 %		
TOIMINTATUOTOT	91309	40600	54750	34,9 %		
Henkilöstökulut	-160881	-154974	-189508	22,3 %		
Palvelujen ostot	-28539	-26000	-40100	54,2 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20834	-19734	-27800	40,9 %		
Avustukset	-6400	-8000	-8500	6,3 %		
Muut toimintakulut	-23101	-25800	-19500	-24,4 %		
TOIMINTAKULUT	-239755	-234508	-285408	21,7 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-148447	-193908	-230658	19 %		
VUOSIKATE	-148447	-193908	-230658	19 %		
TILIKAUDEN TULOS	-148447	-193908	-230658	19 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-148447	-193908	-230658	19 %		

3.6 Elinvoimalautakunta

B40 Elinvoimalautakunta	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	1024139	765710	785626	2,6 %		
Maksutuotot	82845	49000	50470	3 %		
Tuet ja avustukset	208288	53250	93000	74,6 %		

Muut toimintatuotot	1528122	1548331	1794833	15,9 %		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %		
TOIMINTATUOTOT	2843395	2416291	2723928	12,7 %		
Henkilöstökulut	-1246405	-1221085	-1403664	15 %		
Palvelujen ostot	-1867724	-1899957	-2154928	13,4 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-940165	-984483	-915443	-7 %		
Avustukset	-92015	-214603	-238500	11,1 %		
Muut toimintakulut	-517061	-466731	-499457	7 %		
TOIMINTAKULUT	-4663370	-4786859	-5211992	8,9 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-1819975	-2370568	-2488064	5 %		
VUOSIKATE	-1819975	-2370568	-2488064	5 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-762994	0	-1000000	-100 %		
TILIKAUDEN TULOS	-2582970	-2370568	-3488064	47,1 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2582970	-2370568	-3488064	47,1 %		

3.6.1 Elinvoiman hallinto- ja tukipalvelut

Tehtävän kuvaus

Elinvoimajohtaja johtaa elinvoimalautakunnan alaisena elinvoimapalvelujen hallintoa, taloutta, kehittämistä, seurantaa ja muuta toimintaa tehokkaalla ja taloudellisella tavalla. Hallinto- ja tukipalvelut hallinnoivat ja koordinoivat palvelualuekokonaisuutta sekä sen alaisia yleisiä kuntastrategiaa toteuttavia ohjelmia, palvelualueen tehtäviin liittyvää edunvalvontaa sekä yhteistyötä. Tulosalueeseen kuuluvat elinvoimalautakunnan kokoustoiminnan lisäksi mm. maankäyttöpalvelut ja kaavoituksen ohjaus sekä neuvonta- ja asiakaspalvelu.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Hallinto- ja tukipalvelujen yleistavoitteena on vahvistaa kunnan elinvoimaisuutta, veto- ja pitovoimaa sekä kestävästä kasvusta ja kilpailukykyä mm. ohjaamalla maankäyttöä ja rakentamista maapolitiikalla, kaavoituksella, riittävällä tonttitarjonnalla ja liikenneverkkosuunnittelulla. Tavoitteena on luoda edellytyksiä terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään asumiseen Muoniossa sekä kaikkien halukkaiden Muonioon muuttajien kotouttamiseen ja kotiuttamiseen. Tavoitteena on pysyä muuttovoittoisena kuntana (nettomuutto).

Yleistavoitteena on tukea alueen ekologista, taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä edistämällä mm. infran järkevää rakentamista ja ylläpitoa, asianmukaista jätteenkäsittelyä, kestävästä liikennejärjestelmästä ja liikkumisen sekä alueen ympärivuotisen elinkeino- ja työelämän toimintaedellytyksiä.

Elinvoimapalvelujen sujuvia ja saavutettavia palveluja kehitetään yhä enemmän yhteistyössä muiden toimijoiden, kuntalaisten ja strategisesti tärkeiden kumppaneiden kanssa. Hallinto- ja tukipalvelut ovat keskeisessä roolissa palvelujen järjestämisen koordinoimisessa, edunvalvonnassa ja asiantuntijana omistajaohjauksessa.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla mittareilla

- tonttitarjonnan kehittymisellä (2025/ okt 22, lomarak. 32)
- Kokonaisnettomuutto (2024/-1,3)
- Vireille tulevat kaavat

- Valmistuneet kaavat
- Nopean laajakaistan saatavuus (2023/46 taloutta)
- Aluekehittymisen kokonaispistemäärä (59 (lähde MDI))

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Asuinhuoneistojen ja soluasuntojen rakentaminen jatkuu päiväkodeilta vapautuneisiin tiloihin.

Uuden kunnanviraston rakentaminen.

Kaavateiden haltuunoton selvittäminen.

Työn tehostaminen ja tiedonhallinnan prosessien automatisoinnin edistäminen.

Pyritään hyödyntämään ulkopuolista rahoitusta, etenkin infrahankkeissa.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Henkilöstöriskien minimointi ja palveluprosessien kirkastaminen	Tehtäväaluevastaavien ja yksiköväastaavien sijaisten ja sijaitettavien tehtävien määrittäminen.	Tehty k/e.
Kestävän maankäytön edistäminen	Kaavoitusprosessin kuvaus ja toimeenpano	Prosessikuvaus tehty k/e

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	SU 2027	SU 2028
C50 Hallinto ja tukipalvelut						
Myyntituotot	685	1000	1000	0 %		
Maksutuotot	0	0	0	0 %		
Tuet ja avustukset	2331	1000	0	-100 %		
Muut toimintatuotot	794	160	0	-100 %		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %		
TOIMINTATUOTOT	3810	2160	1000	-53,7 %		
Henkilöstökulut	-126211	-148963	-156096	4,8 %		
Palvelujen ostot	-257976	-305757	-307207	0,5 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3785	-4050	-4050	0 %		
Avustukset	0	0	0	0 %		
Muut toimintakulut	-1595	-2580	-2617	1,4 %		
TOIMINTAKULUT	-389567	-461350	-469970	1,9 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-385757	-459190	-468970	2,1 %		
VUOSIKATE	-385757	-459190	-468970	2,1 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-1991	0	0	0 %		
TILIKAUDEN TULOS	-387748	-459190	-468970	2,1 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-387748	-459190	-468970	2,1 %		

3.6.2 Rakennusvalvontapalvelut

Tehtävän kuvaus

Rakennusvalvonta on maankäytön prosessin viimeinen lenkki. Sen tehtävänä on valvoa ja ohjata rakentamista, eli huolehtia siitä, että suunnittelu ja rakentaminen tapahtuvat Rakentamislain ja Alueidenkäyttölain niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten (ml. rakennusjärjestys) sekä voimassa olevan kaavan mukaisesti.

Rakennusvalvonta antaa ohjeita ja neuvoja rakentajille, käsittelee rakentamiseen ja maiseman muuttamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset, vastaa rakennetun ympäristön valvonnasta sekä hoitaa rakentamisen arkisto- ja tietopalvelua.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Rakennusvalvonnan tavoitteena on laadukas asiakaspalvelu, sujuvat ja saavutettavat palvelut sekä alueen kestävä kasvun sujuvoittaminen. Rakennusvalvonta tukee osaltaan terveellistä, turvallista ja viihtyisää asumista sekä elinkeinotoiminnan sijoittumista Muonioon. Rakennusvalvonta tarjoaa luvanhakijoille apua hankkeen ensimetreiltä loppukatselmukseen asti. Tavoitteena on käsitellä hakemukset viivytyksettä.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla mittareilla

- Myönnettyt luvat
- St- ja poikkeamisluvat

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

1.1.2025 voimaan astunut uusi rakentamislaki aiheuttaa lisääntyneitä neuvontapalvelutarvetta.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Asumisen turvallisuuden vahvistaminen	Osoiterekisterin päivittämistyön toteutussuunnitelman laatiminen	Suunnitelma valmis k/e

C51 Rakennustarkastuspalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	96	0	0	0 %		
Maksutuotot	75405	49000	50470	3 %		
Tuet ja avustukset	0	500	0	-100 %		
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %		
TOIMINTATUOTOT	75501	49500	50470	2 %		
Henkilöstökulut	-98849	-95507	-108008	13,1 %		
Palvelujen ostot	-37286	-39400	-40282	2,2 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1227	-600	-600	0 %		
Muut toimintakulut	-2246	-3360	-3426	2 %		
TOIMINTAKULUT	-139607	-138867	-152316	9,7 %		
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-64106	-89367	-101846	14 %		
VUOSIKATE	-64106	-89367	-101846	14 %		
TILIKAUDEN TULOS	-64106	-89367	-101846	14 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-64106	-89367	-101846	14 %		

3.6.3 Kiinteistö- ja tiepalvelut

Tehtävän kuvaus

Kiinteistö- ja tiepalvelujen tehtävänä on kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen ylläpito ja peruskorjaus, uusien tilojen rakentaminen ja kunnan omistamien kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden isännöinnistä ja vuokrauspalvelusta huolehtiminen. Kiinteistö- ja tiepalvelut vastaavat myös kunnan kaavateiden ja yleisten alueiden kunnossapidosta, uusien rakentamisesta ja hulevesiverkoston toimivuudesta.

Tehtäväaluevastaava: kunnossapitopäällikkö

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kiinteistö- ja tiepalvelut toimii ennakoivasti ja suunnitelmallisesti vastuullisina kiinteistönomistajina sekä tekee kiinteistönhuoltoa ja pitää huolta infrasta taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla.

Tehtäväalueen tavoitteena on edistää osaltaan muoniolaisten onnellista arkea ja arjen turvallisuutta sekä lisätä alueen houkuttelevuutta ja elinympäristön viihtyisyyttä muun muassa tekemällä ympäristötoita kuntalaisille ja matkailijoille vetovoimaisissa paikoissa ja ottamalla huomioon kestävän ja turvallisen liikkumisen mahdollisuudet teiden ja yleisten alueiden kunnossapidossa.

Seuraamme palvelulupauksen vaikuttavuutta seuraavilla mittareilla

- Investoinnit puistoihin ja yleisiin alueisiin (euroa/asukas)
- Kunnan vuokra-asuntojen käyttöaste (tavoite 95-98%, jos ei oteta kunnostuksia huomioon)
- Peruskorjattujen asuntojen määrä (lkm/vuosi)

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Päivitetyn toimitilaohjelman jalkauttaminen käytäntöön.

Talousarviovuoden aikana tulee selvittää sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen.

Vuoden 2026 painopistealueina ovat kiinteistökannan PTS-suunnitelmien toimeenpano.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Vahvistamme kunnan ekologista kestävyyttä ja pidämme huolta luontoympäristöstä yhdessä	Vesilaitoksen ja kiinteistönhoidon yhteispäivystys	Onko yhteispäivystys saatu toimimaan k/e

C56 Kiinteistö- ja tiepalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	214092	86347	54124	-37,3 %		
Maksutuotot	7440	0	0	0 %		
Tuet ja avustukset	198	2500	0	-100 %		
Muut toimintatuotot	1525272	1548171	1794593	15,9 %		
TOIMINTATUOTOT	1747002	1637018	1848717	12,9 %		
Henkilöstökulut	-348002	-326494	-386187	18,3 %		

Palvelujen ostot	-905151	-694744	-872889	25,6 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-734487	-730383	-683233	-6,5 %		
Avustukset	-39990	-40000	-40000	0 %		
Muut toimintakulut	-466364	-423141	-445200	5,2 %		
TOIMINTAKULUT	-2493994	-2214762	-2427509	9,6 %		
TOIMINTAKATE YH-TEENSÄ	-746992	-577744	-578792	0,2 %		
VUOSIKATE	-746992	-577744	-578792	0,2 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-530432	0	-1000000	-100 %		
TILIKAUDEN TULOS	-1277424	-577744	-1578792	173,3 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1277424	-577744	-1578792	173,3 %		

3.6.4 Liikuntapaikat ja reitistöt

Tehtävän kuvaus

Liikuntapaikat ja reitistöt tehtäväalueen tehtävänä on kunnan hallinnoimien ulkoliikuntapaikkojen ja ulkoilureittien kunnossapito, kehittäminen ja koordinointi.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tehtäväalueen yleistavoitteena on tukea kuntalaisten ja matkailijoiden hyvinvointia mahdollistamalla monipuolinen ja turvallinen ulkoilmassa ja puhtaassa luonnossa liikkuminen. Ulkoilureittejä ylläpidetään, kunnostetaan, kehitetään ja monipuolistetaan siten, että ne ovat vetovoimaisia, turvallisia ja helppoja käyttää ja ne tukevat Muonion kunnan elinvoimaisuutta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Kehittämistyön tukena toimii reittityöryhmä, matkailuyritykset, liikuntatoimen henkilöstö ja erilaiset verkostot. Ulkoilureitistöt ovat keskeinen osa alueen yritysten toimintaympäristöä.

Seuraamme palvelulupauksen toteutumista mm. seuraavilla mittareilla

- Virkistys- ja urheilualueet
- Pyöräilykuntien verkosto
- Majoitustilastot
- Digipalvelujen kehittyneisyys

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Talvikauden 2024-25 aikana kunta on ottanut vastatakseen reittien talvikunnossapidosta omana toimenaan. Kunnassa on vuoden 2025 ajan työskennellyt kokoaikainen reittivastaava, yksi kokoaikainen latukoneenkuljettaja. Sekä kaksi talvisesongilla täydellä työajalla työskennellyttä reittityöntekijää ja yhden tuntityöntekijän. Lisäksi yksi ulkoliikuntapaikkojen hoitaja. Lisäksi kunta palkkasi yhden kesätyöntekijän reittien kunnostukseen ja ulkoliikuntapaikkojen sijaisuuksiin.

Talousarviovuoden 2026 painopisteenä on ulkoilureittien ja ulkoliikuntapaikkojen korjausvelan hoitamista.

Vuoden 2026 painopistealueina ovat em. painopisteiden lisäksi maastopyöräilyn kehittämistä hankkeistamalla sekä yhtenäiskoulun liikunta-alueiden parantamista/saneeraamista.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Ulkoliikuntaolosuhteiden nyky-aikaistaminen	Koulukeskuksen ulkoliikunta-alueen saneerauksen käynnistäminen	Vaihe 1/3 tehty k/e
Ulkoliikuntaolosuhteiden parantaminen	Yhden uuden ulkoliikunta-alueen perustaminen	Yksi ulkoliikunta-alue perustettu k/e

C58 Liikuntapaikat ja reitistöt	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Tuet ja avustukset	2648	1000	0	-100 %		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %		
TOIMINTATUOTOT	2648	1000	0	-100 %		
Henkilöstökulut	-111256	-179906	-210102	16,8 %		
Palvelujen ostot	-165254	-69950	-68850	-1,6 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41725	-94100	-79450	-15,6 %		
Avustukset	-2500	-2500	-3000	20 %		
Muut toimintakulut	-3290	-5360	-15200	183,6 %		
TOIMINTAKULUT	-324026	-351816	-376602	7 %		
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-321378	-350816	-376602	7,4 %		
VUOSIKATE	-321378	-350816	-376602	7,4 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-46363	0	0	0 %		
TILIKAUDEN TULOS	-367741	-350816	-376602	7,4 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-367741	-350816	-376602	7,4 %		

3.6.5 Kuntakehittäminen ja työllisyyspalvelut

Tehtävän kuvaus

Kuntakehittämisen ja työllisyyspalveluiden tehtävänä on järjestää ja tuottaa yritys- ja työllisyyspalveluja, kehittää elinkeinoelämän toimintaympäristöä ja alueen saavutettavuutta. Tehtävänä on edistää työnhakijan työllistymistä avoimille työmarkkinoille, tukea asiakkaan polkua kohti yrittäjyyttä tai työllistymistä sekä ennaltaehkäistä pitkäaikaistyöttömyyden syntyä. Kunnan tarjoamia yritys- ja työllisyyspalveluita ovat mm. yritysneuvonta, työpajatoiminta, ohjaus ja valmennus. Työtä tehdään monialaisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, joista yhtenä keskeisenä on Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue.

Tehtäväalue vastaa em. lisäksi kärkihankkeiden koordinoinnista, strategisesta kuntakehittämisestä ja kylien kehittämisestä yhdessä kylätoimijoiden kanssa sekä kuntamarkkinoinnin, kansainvälisen yhteistyön ja joukkoliikenteen koordinoinnista.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tehtäväalue osaltaan edistää muoniolaisten onnellista arkea, kunnan veto- ja pitovoimaa, ympärivuotisen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kestävästä kasvusta sekä erilaisissa elämäntilanteissa olevien henkilöiden työllistymismahdollisuuksia ja työpaikkojen syntymistä alueelle.

Yleistavoitteena on vahvistaa alueen työllisyyttä, yrittäjyyttä, työttömien työkykyä ja valmentautujien valmiuksia resurssiviisaasti kestävästä kehityksen periaatteita noudattaen.

Tavoitteena on tarjota oikea-aikaisia, yksilöllisiä, helposti saavutettavia ja kohderyhmien tarpeita vastaavia palveluja. Lisäksi tavoitteena on positiivisen kuntakuvan luominen ja kunnan saavutettavuuden ja löydettävyyden kehittäminen.

Seuraamme palvelulupauksen vaikuttavuutta seuraavilla mittareilla:

- Yritysten toimipaikkojen liikevaihto (euroa/hlö)
- Majoitusliikkeiden käyttöaste (%)
- Majoitustilastot
- Yrityskanta (yritykset/1000 asukasta)
- Työllisyysaste (%)
- kunnan osarahoittama työttömyysturva (euroa/asukas)

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025 ja edelleen uusia toimintamalleja harjoitellaan sekä juurrutetaan käytäntöön. Mahdollista kuntalisän käyttöönottoa valmistellaan ja siihen on talousarviossa erillinen määrärahavaraus 50 000 euroa.

Kuntalisä on kunnallinen työllistämisen tukimuoto, jonka tavoitteena on edistää vaikeammin työllistyvien henkilöiden sijoittumista avoimille työmarkkinoille tukemalla työnantajia työllistamisestä aiheutuvissa kustannuksissa. Tukea voidaan myöntää erityisesti tilanteissa, joissa työllisyysalueen palkkatukea ei ole käytettävissä. Kuntalisä kohdentuu ensisijaisesti pitkäaikaistyöttömiin, nuoriin, ikääntyneisiin sekä osatyökykyisiin henkilöihin, joiden työllistyminen avoimille työmarkkinoille on usein tavanomaista vaikeampaa.

Nuorten työpajan siirtoa osaksi nuorisopalveluja valmistellaan työllisyyspalvelujen ja nuorisopalvelujen yhteistyönä siten, että nuorten työpajatoiminta olisi osa nuorisopalveluja 1.1.2027 alkaen.

Elämystalous ja ympärivuotinen elinkeinoelämä on yksi valituista strategisista painopisteistä. Muonion kunta on mukana Lapin elokuvakomission toiminnassa. Muonion kunnassa lanseerattiin tuotantokannustin elinkeinopoliittisena työkaluna vuonna 2025 ja kannustintyön kehittämistä jatketaan edelleen. Talousarviossa on erillinen määrärahavaraus tuotantoyhtiöyhteistyöhön. Matkailun kehittäminen ja markkinointitehtävät ovat edelleen kunnan vastuulla; tähän työhön on talousarviossa erillinen määrärahavaraus.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Työllisyyden ja työllistymisen edistäminen	Työnantajayhteistyön ja palvelualueiden yhteistyön kehittäminen	Kunnan työttömyysetuusmaksut pienentyneet 5% vuoteen 2025 verrattuna
Ympärivuotisen ja monipuolisen elinkeinoelämän edistäminen	Tuotantokannustimen markkinointi	Min. kaksi tv- tai elokuvatuotantoa Muoniossa

C60 Kuntakehitt. ja markkin.palvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	58678	19750	14400	-27,1 %		
Tuet ja avustukset	144381	46750	93000	98,9 %		
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %		
TOIMINTATUOTOT	203059	66500	107400	61,5 %		
Henkilöstökulut	-322856	-274656	-294761	7,3 %		

Palvelujen ostot	-184755	-578666	-642340	11 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25942	-9520	-8920	-6,3 %		
Avustukset	-49525	-172103	-195500	13,6 %		
Muut toimintakulut	-33579	-30400	-28250	-7,1 %		
TOIMINTAKULUT	-616657	-1065345	-1169771	9,8 %		
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-413598	-998845	-1062371	6,4 %		
VUOSIKATE	-413598	-998845	-1062371	6,4 %		
TILIKAUDEN TULOS	-413598	-998845	-1062371	6,4 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-413598	-998845	-1062371	6,4 %		

3.6.6 Vesihuoltolaitos

Tehtävän kuvaus

Vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueellaan raakaveden hankinnasta, veden käsitte-lystä, talousveden johtamisesta kuluttajille sekä puhdistaa käyttäjiltä tulevat jätevedet määräysten mukaisesti. Talous hoidetaan vesihuoltolain 18 § mukaisesti asiakkailta pe-rittävillä maksuilla.

Talousvettä käsitellään kahdella alkalointilaitoksella ja käytössä on kaksi varavedenotta-moa. Suurten korkeuserojen vuoksi ja jakelupaineen stabiloimiseksi vesijohtoverkos-tossa on kaksi paineenkorottamoja. Jätevedet johdetaan kirkonkylän jätevedenpuhdistamol-lee myös Oloksen, Särkijärven ja Jerisjärven Huolto Oy:n toiminta-alueelta. Viemäri-verkostossa on yhteensä 16 jätevesipumppaamoja, joiden kautta jätevedet ohjataan puhdistamol-lee.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Yleistavoitteena on mahdollistaa muoniolaisten sujuva ja onnellinen arki sekä elinvoiman kestävä vahvistuminen toimittamalla puhdasta laatuvaatimukset täyttävää vettä sekä huo-lehtia luonnon ekologisesta kestävydestä puhdistamalla jätevettä määräysten mukai-sesti.

Vesihuollon sujuvaa toimintaa tuetaan kehittämällä ja huoltamalla vesihuoltoverkostoa sekä laitoksia systemaattisesti uutta teknologiaa hyödyntäen. Tavoitteena on vesihuolto-verkoston vuotovesimäärien pienentäminen lähemmäs valtakunnallista keskitasoa (n. 10% lasku tavoitteena) ja näin vähentää "hävikkiä".

Seuraamme palvelulupauksen toteutumista mm. seuraavilla mittareilla

- vesihuollon investoinnit (euroa/m²)
- talousveden laatuvaatimusten toteutuminen [ovatko toteutuneet vai ei]
- ennakkoimattomien putkirikkojen määrä [kpl/verkoston kokonaispituus]
- vuotovesimäärät talousvesi- sekä jätevesiverkostossa

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Talousarviovuoden 2026 painopistealueena on vesihuollon kokonaiskehittäminen kun-nan alueella. Vesihuoltolaitoksen toimintamuoto ja toiminta-alueen laajuus vaikuttaa pit-kän tähtäimen investointisuunnitelmaan, joka täytäntöönpanoa jatketaan määrärahojen puitteissa vuoden 2026 aikana.

Painopisteitä ovat myös mm. jätevedenpuhdistamon toiminnan varmistaminen ja puhdistamolle tulevien vuotovesien vähentäminen tulva-aikoina sekä sähköisen tiedonhallinnan kehittäminen. Etäluettavien vesimittareiden vaihtaminen jatkuu.

Jerisjärven Huolto Oy:n vesi- ja viemäriverkosto on kytketty Muonion vesihuoltolaitoksen verkostoon. Jerisjärven verkoston huolto – ja ylläpitovastuu siirtyy Muonion kunnan vesihuoltolaitokselle.

Vesihuollon laajamittainen kehittyminen kunnan alueella: Jerisjärven alueen pohjavedenottamoiden selvitystyöt Jerisjärven Huolto Oy kanssa yhteistyössä.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Ekologisen kestävyys edistäminen	Jäteveden puhdistamolle tulevien vuotovesien määrän pienentäminen	Saneeraussuunnitelman mukaisesta työstä tehty 10 %
Kestävä ja järkevä infran ylläpito/sopeuttaminen/rakentaminen: uusien teknologioiden käyttöönotto	Laitosten käyttöpäiväkirjan sähköistäminen kunnossapito-ohjelman alle	Laitosten laitekorttien lkm

C64 Vesilaitos	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	750430	658613	716102	8,7 %		
Tuet ja avustukset	58731	1500	0	-100 %		
Muut toimintatuotot	240	0	240	-100 %		
TOIMINTATUOTOT	809401	660113	716342	8,5 %		
Henkilöstökulut	-229885	-195559	-248511	27,1 %		
Palvelujen ostot	-317220	-211440	-223360	5,6 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-133000	-145830	-139190	-4,6 %		
Muut toimintakulut	-9987	-1890	-4764	152,1 %		
TOIMINTAKULUT	-690092	-554719	-615825	11 %		
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	119309	105394	100517	-4,6 %		
VUOSIKATE	119309	105394	100517	-4,6 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-184208	0	0	0 %		
TILIKAUDEN TULOS	-64899	105394	100517	-4,6 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-64899	105394	100517	-4,6 %		

4 Tuloslaskelmaosa

Kirjoita tähän

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	SU 2027	SU 2028
Myyntituotot	1558585	1389344	1417469	2 %		
Maksutuotot	190005	155100	152670	-1,6 %		
Tuet ja avustukset	624015	511721	471513	-7,9 %		
Muut toimintatuotot	1577841	1594281	1842453	15,6 %		
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	-100 %		
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-100 %		

TOIMINTATUOTOT	3950446	3650446	3884105	6,4 %		
Henkilöstökulut	-6554815	-6635606	-6758720	1,9 %		
Palvelujen ostot	-4107817	-4240651	-4645110	9,5 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1238002	-1290827	-1211233	-6,2 %		
Avustukset	-234453	-366803	-367250	0,1 %		
Muut toimintakulut	-641099	-602881	-635807	5,5 %		
TOIMINTAKULUT	-12776186	-13136768	-13618120	3,7 %		
TOIMINTAKATE YH- TEENSÄ	-8825741	-9486322	-9734015	2,6 %		
Verotulot	6161704	6314000	6846000	8,4 %		
Valtionosuudet	3675954	4495682	4641666	3,2 %		
Rahoitustuotot ja -kulut	-135357	-115000	-115950	0,8 %		
VUOSIKATE	876561	1208360	1637701	35,5 %		
Poistot ja arvonalentumiset	-831201	-930000	-1070500	15,1 %		
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	-100 %		
TILIKAUDEN TULOS	45360	278360	567201	103,8 %		
Varausten ja rahastojen muutos	29548	0	46195	-100 %		
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	74908	278360	613396	120,4 %		

5 Investointiosa

Kirjoita tähän

6 Rahoitusosa

Kirjoita tähän

7 Muu taseyksikkö

Kirjoita tähän